

REPUBLIKA

ŁÓDŹ, SOBOTA, 21 SIERPNIĄ 1937 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr 229

ZWYCIĘSKA OFENSYWA WOJSK CHIŃSKICH

W Szanghaju, obok żołnierzy, walczy również ludność cywilna, uzbrojona w noże i miecze.—Zacięte walki toczą się jeszcze w dzielnicy Hongkew

Japońskie linie obronne w Szanghaju przerwane

Szanghaj, 20 sierpnia. Cała prasa chińska podnosi powode wojak rządu nankińskiego w rejonie Szanghaju i w Chinach Północnych. W samym Szanghaju entuzjazm mas jest tak wielki, że nawet studenci Chin utworzyli specjalny oddział uczestniczący w bojach ulicznych. Do wojny zgłaszają się również liczne kobiety. Studenci chińscy zapisują się masowo do wojska. Ludność chińska Szanghaju uczestniczy w walkach, uzbrojona jedynie w noże i stare miecze.

domości o szczegółach jego planu. Walki w dzielnicy Hongkew toczą się nadal. Z powodu wąskości ulic, zastosowanie czołgów i wozów pancernych ma ograniczony charakter. Również japońskie okręty wojenne nie mogą zbyt skutecznie ostrzeliwać pozycji chińskich w obawie, że pociski dział trafią we własne szeregi. Chińczycy stawiają ZACIEKŁY OPÓR. Japończykom w pobliżu rzeki Wangpu. Na odcinku Kangwan—Wusung po wczorajszych walkach panuje względny spokój. Oddziały chińskie otoczyły gmach wielkiego więzienia na ulicy Vards-Road

W więzieniu tym znajduje się 8.000 więźniów, w tej liczbie wielu przestępców, skazanych za ciężkie zbrodnie. W pobliżu rzeki Suczau i na moście Garden Bridge stoją posterunki angielskie, zaopatrzone w maski gazowe, ponieważ ogólnie oczekują, że gazy zostaną użyte podczas dalszych walk. Korespondent Agencji „Central News” donosi, że oddziały wojsk chińskich odniosły w Szanghaju SZEREG POWAŻNYCH SUKCESÓW. Linie obronne japońskie pomiędzy dzielnicami Hong-Kiu i Jang-Tse-Pu zostały przerwane. CHIŃCZYCY PRZYGOTOWUJĄ NARTARCIĘ NA SZEROKIM FRONCIE.

Ajencja donosi dalej, że eskadry samolotów chińskich bombardowały w ciągu dnia wczorajszego pozycje japońskie, położone wzdłuż Wusung i dzielnicy Hong-Kiu, wzniesając szereg pożarów. Szanghaj, 20 sierpnia. (PAT) Walki, prowadzone ubiegłej nocy wzmagały się ciągle, gdyż z obu stron rzucono do boju świeże oddziały. Obecnie nie, ma już żadnych wątpliwości, że obok strzelców morskich, walczą już i regularni żołnierze japońscy, lecz jak się zdaje, udział ich dotychczas nie przyniósł żadnych sukcesów Japończykom, którzy coineśli się z szeregu punktów i utrzymują z trudem zajmowane pozycje.

Armii japońskiej grozi otoczenie

Wielka bitwa na południe od linii Pekin-Tientsin.—Chińczycy posuwają się na północ.—Ataki japońskie na przełęcz Nankou odparte

Tokio, 20 sierpnia. (PAT) Agencja „Domei” donosi, że działania wojenne na wielką skalę rozpoczęły się na południe od m. Czang-Han-Tien na linii kolejowej Pekin—Hankow. Walki pomiędzy wojskami nankińskimi a japońskimi rozpoczęły się o północy z czwartku na piątek na skutek natarcia Chińczyków, posuwających się na północ od m. Czo-Czao.

loty japońskie wywołały liczne pożary. Szanghaj, 20 sierpnia. (PAT) Agencja „Central News” donosi, iż zgorą 10 tysięcy żołnierzy japońskich przybyło w ostatnich dniach i zostało rozmieszczonych wzdłuż linii kolejowej Pekin—Suiyuan—Tientsin—Pukeu. Spodziewane jest ożywienie akcji wojennej na tych odcinkach. Według nadeszłych do Szanghaju doniesień, w dniu wczorajszym wojska chińskie odparły atak Japończyków na wzgórze sasiadujące z Nankou na północ od Pekinu.

Londyn, 20 sierpnia. (PAT) Agencja Reutersa donosi: Chińskie koła w Londynie uważają za rzecz prawdopodobną, że Chiny zwrócą się z apelem do Ligi Narodów, powołując się na 17 artykuł paktu Ligi. Chiński apel, jak sądzą, zgłoszony zostanie na najbliższym posiedzeniu rady Ligi Narodów, które ma się odbyć 13-go września. Chiny nie zastosowały dotychczas tego środka w obawie, że nie znajdą dostatecznego poparcia u mocarstw zachodnich. Ostatnio jednak poddano to stano-

O godzinie 7.45 jedenaście samolotów chińskich przeleciało nad dzielnicą Hong-Kiu, bombardując kwatery główną japońską. Samoloty leciały na wielkiej wysokości poza zasięgiem ognia artylerii japońskiej. Tokio, 20 sierpnia. (PAT) W dniu dzisiejszym rada ministrów uchwaliła projekt ustawy o militaryzacji zakładów przemysłowych. Projekt ten rozważany będzie na najbliższym posiedzeniu izby reprezentantów.

Wojaka nankińskie w sile około 2-ch tysięcy wzięły wraz z wojskami, które osiągnęły m. Kuan, posuwając się w kierunku południowym przez Liang-Siang, zagrożając Nankinem. W najbliższych godzinach rozpocznie się wielka bitwa na południe od linii Pekin—Tientsin. Starcia straży przednich zaczęły się w ubiegłej nocy w okolicach Czeu-Czao.

Tokio, 20 sierpnia. (PAT) Prezes rady ministrów ks. Ko noye oświadczył, że rząd zmuszony jest odstąpić od swej polityki lokalizacji konfliktu. Wpłynęło na to stanowisko wojsk chińskich w Szanghaju. Premier japoński dodał, że Japonia nie prowadzi wojny z narodem chińskim lecz „z chińską soldateską”. Premier Ko noye wyraził obawę, iż dużo czasu upłynie zanim dojdzie do uregulowania stosunków chińsko-japońskich.

Departament marynarki komunikuje, że eskadry lotnicze japońskie bombardowały wczoraj o godz. 8 wiecz. chińską dzielnicę główną i akademie wojskową w Nankinie. Bomby rzucone przez samo-

Departament marynarki otrzymał informacje, że krążownik „Augusta” trafiony został przez bombę chińską. Rząd Stanów Zjednoczonych nie zamierza z tego powodu bezpośrednio protestować w Nankinie, natomiast admirał Yarnell oraz gen. konsul Stanów Zjedn. złożą energiczny protest na ręce chińskich władz lokalnych w Szanghaju. W sprawie tej rząd odbył nadzwyczajne posiedzenie.

Tokio, 20 sierpnia. (PAT) Agencja „Domei” komunikuje, że lotnictwo japońskie zbombardowało w rana lotnisko Kouangten na południe od Nankinu. Zrzucono 8 bomb, które zniszczyły wielką ilość samolotów chińskich, a także olbrzymie hangary, samolotów chińskich, które wystartowały do walki powietrznej, stracono.

Szanghaj, 20 sierpnia. (PAT) Amerykański okręt admirałski „Augusta” trafiony został przez pocisk, wystrzelony z działa przeciwlotniczego. Jeden marynarz amerykański został zabity, a 18 odniosło rany.

Ważnym raport admirała Yarnella, potwierdzający, iż na pokładzie krążownika „Augusta” nastąpił wybuch pocisku wystrzelonego z działa przeciwlotniczego. Załoga krążownika „Augusta” składa się z 30 oficerów, 600 marynarzy i 65 strzelców morskich. Chociaż incydent ten nie może być uważany za niespodziewany ze względu na miejsce, w którym znajdował się okręt, jednakże wywołał on silne wrażenie w kołach oficjalnych.

Ważnym raport admirała Yarnella, potwierdzający, iż na pokładzie krążownika „Augusta” nastąpił wybuch pocisku wystrzelonego z działa przeciwlotniczego. Załoga krążownika „Augusta” składa się z 30 oficerów, 600 marynarzy i 65 strzelców morskich. Chociaż incydent ten nie może być uważany za niespodziewany ze względu na miejsce, w którym znajdował się okręt, jednakże wywołał on silne wrażenie w kołach oficjalnych.

Warszawa, 20 sierpnia. W Radzyminie na tle sporu majątkowego, właściciel gospodarstwa Stanisław Paćlerek wystrzelił z rewolweru trupa brata swego Henryka. Paćlerek oddał się sam w ręce władz.

Ważnym raport admirała Yarnella, potwierdzający, iż na pokładzie krążownika „Augusta” nastąpił wybuch pocisku wystrzelonego z działa przeciwlotniczego. Załoga krążownika „Augusta” składa się z 30 oficerów, 600 marynarzy i 65 strzelców morskich. Chociaż incydent ten nie może być uważany za niespodziewany ze względu na miejsce, w którym znajdował się okręt, jednakże wywołał on silne wrażenie w kołach oficjalnych.

Ważnym raport admirała Yarnella, potwierdzający, iż na pokładzie krążownika „Augusta” nastąpił wybuch pocisku wystrzelonego z działa przeciwlotniczego. Załoga krążownika „Augusta” składa się z 30 oficerów, 600 marynarzy i 65 strzelców morskich. Chociaż incydent ten nie może być uważany za niespodziewany ze względu na miejsce, w którym znajdował się okręt, jednakże wywołał on silne wrażenie w kołach oficjalnych.

Ważnym raport admirała Yarnella, potwierdzający, iż na pokładzie krążownika „Augusta” nastąpił wybuch pocisku wystrzelonego z działa przeciwlotniczego. Załoga krążownika „Augusta” składa się z 30 oficerów, 600 marynarzy i 65 strzelców morskich. Chociaż incydent ten nie może być uważany za niespodziewany ze względu na miejsce, w którym znajdował się okręt, jednakże wywołał on silne wrażenie w kołach oficjalnych.

Anglia zażąda odszkodowania od Chin i Japonii

za straty poniesione przez obywateli brytyjskich. — W dzielnicy Yang-Tse-Pu, która jest terenem walk, Anglicy zainwestowali 100 milionów funtów

Rząd japoński kategorycznie odrzucił projekt neutralizacji Szanghaju

Londyn, 20 sierpnia. (PAT). Agencja Reutersa komunikuje: Aczkolwiek w Londynie ubolewają z powodu negatywnego stanowiska Japonii wobec propozycji brytyjskich, dotyczących neutralizacji Szanghaju, w kołach brytyjskich sądzi się, że Japonia zmieni być może swe stanowisko.

Z chwilą wybuchu walk w Szanghaju uwaga Japonii była skierowana nie tylko na zabezpieczenie obywateli obcych, lecz również miała na względzie obronę dzielnicy przemysłowej pomiędzy Hong - Kiu, gdzie toczą się walki, oraz odcinkiem rzeki Wang-Pu, gdzie stoją na kotwicy japońskie okręty wojenne.

Część tego odcinka stanowi dzielnica Yong-Tse-Pu, w której zamieszkiwano kapitałów brytyjskich na sumę 100 milionów funtów szterlingów. Dzielnica ta została powierzona ochronie japońskiej w roku 1927, podczas wojny do mowy w Chinach. Aczkolwiek układ ten był tymczasowy, dzielnica ta stała się od tego czasu japońską bazą wojskową i jest obecnie przedmiotem natarcia chińskiego.

Koła zbliżone do ambasady japońskiej w Londynie, oświadczają, że projekt neutralizacji Szanghaju mógł być przychylnie rozpatrzony przez Japonię w fazie poprzedniej, obecnie zaś z chwilą wybuchu działań wojennych na szeroka skalę nie nadaje się do dyskusji.

Rządy Chin i Japonii zostały powiadomione, iż rząd brytyjski zastrzega sobie prawo dochodzenia na obu rządach wszelkich strat, poniesionych z tytułu działań wojennych w Szanghaju przez obywateli brytyjskich, jakoteż domaga się odszkodowania za ewentualne spustoszenia obiektów, stanowiących majątek brytyjski.

Jednocześnie złożono protest na ręce rządu japońskiego w sprawie zajęcia niektórych obiektów koncesji międzynarodowej, stanowiących własność brytyjską, przez wojska japońskie.

Rząd japoński został poinformowany, że nawet w razie, jeśli zajęcia owych obiektów było uzasadnione, rząd brytyjski będzie domagał się odszkodowania, zwłaszcza, jeśli obiektów te zostaną uszkodzone. Pretensje te rząd brytyjski zgłosi we właściwym czasie.

Londyn, 20 sierpnia.

(PAT) Koła japońskie w Londynie stwierdzają, że odpowiedź rządu japońskiego na propozycję brytyjską w sprawie wycofania wojsk z Szanghaju ma charakter ostateczny.

Szanghaj, 20 sierpnia.

(PAT) Armirał amerykański Yarnell udzielił odpowiedzi na notę chińską, w której władze chińskie zwróciły się do mocarstw posiadających okręty wojenne w pobliżu Szanghaju by przesunęły

je na inne stanowisko bardziej odległe od okrętów japońskich, bombardowanych przez artylerię i samoloty chińskie.

Admirał amerykański oświadczył, iż okręty Stanów Zjednoczonych nie zmienią swych stanowisk, dopóki pozostanie

w Szanghaju chociażby jeden obywatel St. Zjednoczonych.

Reuter przypuszcza, iż brytyjski admirał Little będzie bronił również przed wytrzymaniem okrętów brytyjskich tam, gdzie się obecnie znajdują, by zapewnić obronę interesów brytyjskich.

Dzielnica międzynarodowa ufortyfikowana

i otoczona zasiekami z drutu kolczastego. — Broni jej 7 tys. żołnierzy

Paryż, 20 sierpnia. (PAT) Według obliczeń korespondentów francuskich, siły międzynarodowe w Szanghaju broniące dzielnicy między-

narodowej wynoszą 7000 ludzi. Liczba ta obejmuje 800 żołnierzy i 900 marynarzy francuskich, 2100 żołnierzy i 2400 marynarzy brytyjskich, 1000 żołnierzy

i 900 marynarzy amerykańskich, 50 marynarzy włoskich oraz 200 ochotników europejskich.

W Szanghaju oczekiwane są dalsze posiłki francuskie i brytyjskie. Korespondent „Petit Parisien“ podaje, że projekt ufortyfikowania dzielnicy międzynarodowej w Szanghaju są już ukończone. Zarówno koncesja międzynarodowa jak i koncesja francuska otoczone są dwiema liniami i zasiekami z drutu kolczastego.

Za pierwszą linią zasiek znajdują się placówki obronne umocnione workami z piaskiem. Następnie idzie druga linia obronna, za którą znajdują się silnie ufortyfikowane rowy strzeleckie obsadzone przez oddziały międzynarodowe.

Powyższe linie obronne, które mogą się oprzeć nawet w razie silnego ognia artyleryjskiego urządzono nie tyle w celu oczekiwaniu natarcia Japończyków, Chinczyków, lecz raczej w przewidywaniu, że jedna ze stron zechce skorzysta z przemarszu przez koncesję i oskarżyć dli przeciwnika.

Cała prasa francuska podkreśla francuskie stanowisko 90 zakonnic francuskich siostr Franciszkanek, które oczekiwały ewakuacji szpitala, chociaż ten narażony jest na bombardowanie artyleryjskie i nadal pielęgniarki i chorzy.

Nieruchomości nie będą licytowane

dla ściągania drobnych grzywien, kar i kosztów sądowych

Warszawa, 20 sierpnia. Ministerstwo sprawiedliwości wydało okólnik, który kładzie kres licytacjom spowodowanym przez dochodzenie grzywien, kar pieniężnych, kosztów sądowych i t. d. W wielu wypadkach przy tego rodzaju licytacjach wystawiane są na sprzedaż za nieznaczne należności całe domy lub majątki wiejskie.

Ministerstwo sprawiedliwości zwraca uwagę sądom, że prowadzenie egzekucji z nieruchomości powinno się odbywać ze szczególną oględnością, zwłaszcza o

ile chodzi o nieruchomości wiejskie. Egzekucje w tych wypadkach prowadzą zazwyczaj do pozbawienia dłużnika jedynego warsztatu pracy, a co za tym idzie do całkowitej jego ruiny.

Z tych też względów przed wystawieniem nieruchomości na licytację, należy zbadać możliwości ściągnięcia kary sądowej lub grzywny z majątku ruchomego, a przy należnościach poniżej 100 zł. egzekucje nieruchomości dopuszczalne będą jedynie tylko w wyjątkowych wypadkach.

Walka o reformę wyborczą we Francji

B. min. Marin ma poruszyć tę sprawę na najbliższej sesji Izby deputowanych

Paryż, 20 sierpnia. (PAT) Przywódca federacji republikańskiej b. minister Marin zapowiedział iż natychmiast po zebraniu się parlamentu na jesieni postawi na nowo na porządku dziennym obrad Izby deputowanych sprawę reformy ordynacji wyborczej i zastąpienia obecnego systemu okręgowo jednomandatowych systemem głosowania na listy z uwzględnieniem

proporcjonalności. Sprawa reformy ordynacji wyborczej, ciągnąca się we Francji już od szeregu lat i stale odkładana ze względu na interesy poszczególnych ugrupowań partyjnych, powraca periodycznie co pewien czas na forum parlamentu. Dotychczas główny opór przeciw reformie wychodził od radykałów.

Spotkanie Hodży z Tatarescu

Narady przed konferencją małej ententy

Bukareszt, 20 sierpnia. (PAT) Premier Tatarescu opuścił dziś Bukareszt, udając się do miejscowości Siget, w północnej części Siedmiogrodu, dokąd przybędzie jutro czeskosłowacki premier Hodża.

Obaj premierzy zwiedzą podczas dwudniowej wycieczki okolice Karpat północnych w Siedmiogrodzie i na Bukowinie. W niedzielę premier Hodża powraca do Czechosłowacji.

Obaj premierzy prawdopodobnie omówią sprawy, związane ze zbliżającą się konferencją Małej Ententy.

Zdarzenia i ludzie

Grzesznik z Vaduz

Motocykl stał przez 2 miesiące na ulicy bez dozoru

Vaduz, w sierpniu. Stolica księstwa Lichtenstein, Vaduz należy do najpiękniejszych i najbardziej romantycznych miasteczek górskich w Europie. Mieszkańcy tego miasta nie wiedzą co to znaczy „złe sumienie”. Żyją szczęśliwie i spokojnie, a dobrze śpią, o należy przypisać właśnie owemu dobremu sumieniu.

Pośrodku malowniczo położonego miasteczka znajduje się budynek, zawierający wszystkie urzędy i siedziby władz, jak zarząd państwa, kasa, sąd, zarząd policji i, oczywiście, także niezbędne w każdym kraju więzienie państwowe. Mija niekiedy bardzo długi okres czasu nim robi się użytek z instytucji państwowej i tylko bardzo rzadko otwierają się gościnnie wrota więzienia, by wpuścić tam jakiegoś mieszkańca księstwa Lichtenstein lub też obcego obywatela. W Lichtenstein panuje bowiem spokój i porządek, ludzie są moralni i uczciwi. Dlatego więzienie zazwyczaj

jest tak puste, że dozorcóm więziennym aż się nudzi. Inne urzędy, zresztą, także nie są przepełnione.

Ostatnio zatrzymał się przed budynkiem urzędowym pewien mężczyzna na motocyklu. Oparł swój wehikuł o mur i wkroczył do wnętrza. Kilku przechodniów, którzy widzieli jak ów człowiek wchodził do urzędowego budynku, z zadowolaniem pomyślało sobie, że oto znów jakiś sumienny obywatel chce zapłacić podatki i dlatego z sympatią spoglądali na jego motocykl.

Maszyna ta jednak i następnego dnia stała jeszcze przed budynkiem, a nawet jeszcze w następnym tygodniu. Minał także drugi, trzeci i czwarty tydzień, a motocykl wciąż stał jeszcze oparty o mur budynku urzędowego i nikt go nie tykał. Wreszcie zwróciło to uwagę nie tylko przechodniów, lecz także i władz. Ale i w następnym tygodniu motocykl stał, jakby przyrośnięty do ziemi i nikt się po niego nie zgłaszał.

Wreszcie policja postanowiła wkroczyć i w urzędowym piśmie księstwa Lichtenstein ukazało się ogłoszenie, wzywające właściciela motocykla, by w ciągu dwudziestu czterech godzin zabrał swój wehikuł. Urzędnik, nadający to ogłoszenie, przychodził właśnie z gospody, gdzie wypił kieliszek dobrego wina i na skutek tego był w doskonałym humorze. Miał wielką ochotę dodać jeszcze do tekstu następujące zakończenie: — Jeśli właściciel w dalszym ciągu nie zgłosi się po swój motocykl, zmuszeni będziemy zaangażować złodzieja, który ukradnie maszynę.

Nie dodał, oczywiście, tego zdania, gdyż bądź co bądź była to sprawa urzędowa, a przede wszystkim w Vaduz i okolicach tego miasta nie było złodziei, ani ludzi, którzy chcieliby zostać złodziejami, w innym bowiem wypadku dawno już skradzionoby motocykl.

Ogłoszenie ukazało się w gazecie — lecz właściciel maszyny nadal się nie zgłaszał po swą własność. Musiał umrzeć lub też być tak chory, że nawet nie mógł przeczytać urzędowego ogłoszenia. Biedny człowiek, biedny motocykl! Z pietyzmu już pozostawiono motocykl na swoim miejscu. Sprawa ta jednak sta-

Tajemnice toru wyścigowego przed sądem warszawskim

Warszawa, 20 sierpnia.

Dziś przed sądem grodzkim XII powiatu Balcer, który oskarżony był o zniszczenie włości właściciela stajni Broszkiewiczów

Balcer, który wygrał w Zakopanem wyścig na koniu p. Broszkiewiczów „Semerze”, zeznał przed władzami miasta że Broszkiewicz mając w tym jakiś swój interes, polecił mu, aby wyścig przedsięwzięty przed budynkiem urzędowym największe szanse, by zostać godnym

Kiedy jednak znowu minęły cztery tygodnie, pewnego ranka około godziny dziesiątej, a więc dokładnie o tej godzinie porze kiedy ów mężczyzna przed miesiącami wszedł do budynku urzędowego, ten sam mężczyzna opuścił budynek podszedł do swego motocykla z jakimś przedmiotem w ręku i pięć minutami. Dokoła niego natychmiast zebrał się tłum, ponieważ podejrzewano go o to, że chce ukraść motocykl.

I okazało się, że ów mężczyzna istotnie był złodziejem i przez dwa miesiące siedział w więzieniu, skazany za kradzież. Czy jest jednak na świecie miasto, w którym motocykl bez nadzoru ulicy przez dwa miesiące? „Z. Masłowski”

Zastępcza służba wojskowa

Wczoraj weszło w życie rozporządzenie o obowiązku bezpłatnego wykonywania pracy dla celów obrony Państwa

nadzwyczajnych wypadkach o zwolnieniu decyduje starosta

Warszawa, 20 sierpnia. Minister spraw wewnętrznych wydał porozumieniu z ministrami spraw wojennych, opieki społecznej i skarbu rozporządzenie, normujące zasady wykonywania zastępczej służby wojskowej.

Rozporządzenie postanawia na wstępie, że obowiązek bezpłatnego wykonywania pracy dla celów obrony Państwa ma dotyczyć gminy lub gromady, mającej związek z tą obroną, powinien być wykonywany przez osoby, podlegające zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, spełniony tylko osobiście i tylko na wezwanie zarządów gmin do wykonywania pracy w miejscu i terminie oznaczonym w wezwaniu.

Na podstawie tych spisów zarządy gmin sporządzają „listy pracy” osób, objętych tym obowiązkiem. „Listy pracy” powinny być zestawione w zarządach gmin do 15 lutego każdego roku.

Po zestawieniu „listy pracy” powinna być w zarządach gmin wyłożona do wglądu przez osoby zainteresowane na okres 2 tygodni.

Zwolnień od obowiązku wykonywania pracy w danym roku kalendarzowym mogą udzielić zarządy gmin. Zwolnienie może być udzielenie tylko wówczas, gdy powołany przedstawia świadectwo lekarza powiatowego, stwierdzające, że jego stan zdrowia wyłącza możliwość wykonania w danym roku kalendarzowym pracy z zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego.

Świadectwo, o którym mowa w ustępie poprzednim, lekarz powiatowy wydaje bezpłatnie. Świadectwo lekarza powiatowego nie będzie wymagane, gdy osoba lub ulomność jest oczywista i budzi wątpliwości.

Zwolnienia ze względu na interes publiczny zarządza kierownik powiatowej administracji ogólnej. Spośród objętych spisami i wciągniętych do listy pracy, nie podlegają zastępczemu obowiązkowi w danym roku kalendarzowym i będą od tej pracy zwolnione osoby, które:

- a) przed poborem ukończyły co najmniej I stopień przysposobienia wojskowego brały nadal czynny udział w pracach przysposobienia wojskowego,
- b) przeszły przeszkolenie w dziedzinie obrony przeciwlotniczej i przeciwpancernej w czasie nie krótszym niż 46 godzin.

c) pracują naukowo dla obrony Państwa, a także są specjalistami w dziedzinie fabryk przyrządów specjalnych, mających związek z obroną Państwa, jak np. artylerii, pracujący nad zagadnieniami naukowymi, w pracowniach i instytucjach badawczych, laboratoriach i doświadczeniach, specjalności szlifierze szkieł optycznych, specjalności od sprawdzianów itp.;

d) nie są wymienione w punktach a), b) i c) paragrafu niniejszego, a których przysposobienie stwierdzi właściwy kierownik powiatowej władzy administracji ogólnej.

Niesprawiedliwione niestawienie do pracy wezwaniem zarządu gminy do pracy przyczyni się do wdrożenia dochodzeń co do przyczyn niestawienia się i w zależności od wyniku może spowodować zastosowanie środków przymusowych i doprowadzenie do pracy pod eskortą.

Wszelkie koszty, jakie z tego tytułu wynikną (transport, wyżywienie, ubezpieczenie, koszty podróży), ponosi osoba, uchybająca się od pracy.

Przy wyznaczaniu poszczególnym osobom pracy należy wziąć pod uwagę ich zdolności fizyczne i ich szczególne kwalifikacje. W zależności od tego mogą być używane narzędzia, o ile dane osoby posiadają takie narzędzia.

Powołaniem do wykonania pracy w zastępczej służbie wojskowej w miejscu zamieszkania starosta ma prawo do:

a) zakwaterowania — jeżeli ma on odbywać pracę w tak dużej odległości od domu, że nie byłby w możności jej wykonać, gdyby na noc wracał do domu;

b) bezpłatnego przejazdu — jeżeli odległość od miejsca zamieszkania do miejsca pracy przewyższa 25 km.;

c) wyżywienia — jeżeli:

- 1) powołany do pracy nie ma środków na żywienie się w czasie wykonywania pracy,
- 2) powołanie nastąpiło nagle i wyko-

nujący pracę nie są w możności oddać się od miejsca pracy ze względów technicznych.

Zamiast wyżywienia powołani mogą otrzymywać odpowiednie kwoty pieniężne według norm, obowiązujących w wojsku.

Ustalenie robót, które mają być wykonane w drodze zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego, należy do zarządów gmin, które powinny przy tym

brać pod uwagę przede wszystkim zapotrzebowania władz wojskowych.

Roboty dla władz wojskowych organizują i kierują nimi dowódcy O. K. przez komendantów garnizonów w miejscowościach, gdzie znajdują się oddziały wojskowe.

Pod względem kolejności robót, które mają być objęte planami, pierwszeństwo mają roboty, zapowiedziane przez władze wojskowe. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 20-ym bm.

Konflikt między Portugalią a Czechosłowacją wywołał przygnębiające wrażenie w Londynie

Londyn, 20 sierpnia. (PAT) Prasa angielska szeroko omawia konflikt Portugalii z Czechosłowacją.

Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph”, pisma, zbliżonego do czynników oficjalnych, podkreśla, że — aczkolwiek czynniki oficjalne wstrzymują się od komentowania sporu to jednak nie ulega wątpliwości, iż Wielka Brytania ubolewa, że Portugalia natrafiła na poważne trudności w wykonaniu swego planu dobrożenia, planu, który od samego początku spotkał się z uznaniem i poparciem W. Brytanii.

Gdy rząd brytyjski podjął swe dobrożenie, brytyjski przemysł wołenny był w trakcie wykonywania wielkiego zamówienia dla wojsk portugalskich. — Wielka Brytania zdołała z wielką trudnością wywiązać się z tego zamówie-

nia i była zmuszona odmówić przyjęcia dalszych zamówień, które Portugalia zamierzała powierzyć fabrykom brytyjskim.

W Londynie nie wierzą, aby Portugalia miała jakiegokolwiek zamiar przekazywania karabinów maszynowych, o które w dnym sporze chodzi, do użytku gen. Franco, albowiem w Londynie doskonale zdają sobie sprawę z tego, że Portugalia zdecydowana jest rozbudować swą siłę obronną.

Rząd brytyjski gorąco powitał oświadczenie dr. Salazara 6 lipca, że wiekowa przyjaźń i przymierze Wielkiej Brytanii i Portugalii muszą pozostać podstawą polityki portugalskiej. Kwestia, czy niewykonanie przez inne państwo kontraktu w rodzaju tego, o którym chodzi w danym sporze, niezależnie od tego, że może to być sprawa bar-

dzo poważna dla danego państwa, uzasadnia zerwanie stosunków dyplomatycznych i jest sprawą, o której Wielka Brytania nie jest powołana wydawać sądu.

W Londynie zdają sobie jednak sprawę z tego, że Portugalia stale odmawiała nawiązania stosunków dyplomatycznych z Rosją sowiecką i z wielką nieufnością odnosi się do działań sowieckich w Hiszpanii oraz negatywnie jest ustosunkowana do czesko-sowieckiego porozumienia.

IWONICZ ZDRÓJ

rozpoczął 21. sierpnia III. sezon jesienny poleca ryczałt, pobyt z kuracją 3 tygodnie. ZŁ. 153.— Żądajcie prospektów.

Łódzie podwodne na wodach tureckich czatują na hiszpańskie okręty handlowe

Stambuł, 20 sierpnia. (PAT) Prasa donosi, że wczoraj wieczerem na morzu Marmara zauważono łódź podwodną nieustalonego pochodzenia, która na sygnał dany przez turecki okręt wojenny, odpowiedziała niezwłocznie zanurzeniem się pod wodę.

Jak przypuszczają, łódź ta czekała na przejazd hiszpańskich statków rządowych.

Paryż, 20 sierpnia. (PAT) Havas donosi z Madrytu, że na odcinku Carabanchel natarcie wojsk

gen. Franco, które usiłowały odzyskać utracone w ostatnich dniach stanowiska zostało odparte.

Korespondent Havasa na froncie Santanderu donosi, że dziś o świcie wojska powstańcze podjęły dalszy marsz naprzód. Prawa kolumna minęła już Molledo i zbliża się do Las Apenas w pobliżu którego krzyżują się dwa szlaki komunikacyjne, ciągnące się z Burgos i z Pallencia do Santanderu.

Oddziały powstańcze zajęły również miasto Arriela, gdzie znajdują się rezerwy.

wuary, zaopatrujące Santander w wodę. Z miejscowości tej jest wszystkiego 18 km do Terra Lavega.

Na lewym skrzydle czołowe oddziały powstańcze doszły do doliny rzeki Pas i znajdują się w odległości 35 km. od Santanderu.

Zbyszko-Cyganiewicz pod zarzutem przywłaszczenia

Warszawa, 20 sierpnia. Do prokuratury wpłynęła sensacyjna skarga przeciw znanemu zapaśnikowi Zbyszko-Cyganiewiczowi b. prezesowi Zw. Atletów.

Skarżący zarzucają Cyganiewiczowi, że przywłaszczył on sobie 300 zł. z funduszy dyspozycyjnych Związku.

Córka Or-Ota okradziona złodziej zabrał klucze od kasy pocztowej

Warszawa, 20 sierpnia. Córka znanego poety, plewcy starej Warszawy p. Janina Oppmanówna (Stare Miasto 25) jest w charakterze urzędniczki zatrudniona na poczcie głównej. Nocy wczorajszej do mieszkania p. O. zakradł się jakiś złodziej, który skradł torebkę zawierającą gotówkę oraz klucze od głównej kasy pocztowej.

Lord-mayor Londynu odwiedził ma Warszawę

Warszawa, 20 sierpnia. Odbywający obecnie podróż po Europie burmistrz Londynu, noszący tytuł lorda-majora Londynu, odwiedził ma również Polskę i przybył do Warszawy. Wizyta jego ma odbyć się w końcu b. miesiąca.

Mufti nawołuje do rozruchów i do „świętej wojny” z Żydami

Londyn, 20 sierpnia. (PAT) „Daily Herald” donosi z Jerozolimy, że po całej Palestynie i bliskim Wschodzie szeroko kolportowana jest broszura, nawołująca muzułmanów do „świętej wojny” z Żydami i występująca przeciwko planowi podziału Palestyny.

Broszura ta zarzuca Żydom, iż usiłowali oni wymordować mahometan i doprowadzi, że „Żydów, jako odwiecznych wrogów Islamu, należy wytepić”.

Na usprawiedliwienie „świętej wojny” broszura obszernie cytuje Koran. Została ona wydana przez biuro propagandy Arabów palestyńskich, którego

siedziba jest w Kairze i które utrzymywane jest przez wielkiego muftiego Jerozolimy.

Administracja brytyjska w Palestynie rozważa obecnie środki przeciwko tej propagandzie.

Jaffa, 20 sierpnia. Arabowie w Jaffie wyzyskali przypadające na dziś święto muzułmańskie Nebi Reuben, aby urządzić manifestację na głównych ulicach Jaffy.

W czasie manifestacji wszystkie sklepy były zamknięte. Silne oddziały policji skonsygnowano w Jaffie i Ramleh, szczególnie przed meczetami.

Do wieczoru spokoju nie zakłócono.

Robotnicy usunęli „pikietarzy”, którzy blokowali wejścia do sklepów żydowskich

Warszawa, 20 sierpnia. Dziś, w sobotę przedstawiciele kupiectwa żydowskiego w Warszawie interweniować będą w ministerstwie spraw wewnętrznych w sprawie ogólnej sytuacji kupiectwa w kraju.

Do stołecznych organizacji kupieckich w dalszym ciągu napływają meldunki o akcji bojkotowej prowadzonej w wielu

miejscowościach. M. inn. od szeregu dni „pikietowane” były sklepy żydowskie, na głównych ulicach Łomży. Dziś doszło tam do scysji między onerowcami a grupą robotników socjalistycznych.

W rezultacie „pikietarze” zostali przepędzeni z przed sklepów żydowskich. Policja nie dopuściła do żadnych zajść.

Mussolini atakuje Ligę Narodów

i domaga się stwierdzenia, że niepodległa Abisynia przestała istnieć. — „chcemy uznania de jure, ale trupa trzeba pochować”...

Palermo, 20 sierpnia.

(PAT). Na zakończenie swego 11-dniowego pobytu na Sycylii Mussolini wygłosił do tłumu wielką mowę polityczną, której pierwszą część poświęcił lokalnym sprawom sycylijskim.

Przechodząc z kolei do manewrów, Mussolini stwierdził, że tylko szalony mógłby przewidzieć wyładowanie nieprzyjaciela na wyspie. Data założenia imperium będzie dla Sycylii szczęśliwą erą, ponieważ Sycylia stanowi obecnie geograficzne centrum Imperium.

Występując z kolei przeciwko alarmom zagranicznym z okazji manewrów sycylijskich, Mussolini oświadczył, że Włochy prowadzą konkretną politykę pokojową i pragną przede wszystkim utrwalić swe stosunki z państwami sąsiednimi. Mówca stwierdził, że od marca r. b. stosunki z Jugosławią doznały znacznej poprawy oraz że stosunki z Austrią i Węgrami opierają się nadal na protokołach rzymskich, które zwłaszcza w okresie kryzysu gospodarczego, okazały się bardzo skuteczne. Stosunki ze Szwajcarią określił mówca jako „wiecej niż przyjazne”. Przechodząc do Francji, Mussolini oświadczył, że reasumując stosunki włosko-francuskie, należy dojść do wniosku, że nie dają one powodu do smutku. Byłoby lepiej, gdyby w pewnych kołach miarofadajnych we Francji nie czczono zbyt bałwochwalczo bałwanów genewskich. Byłoby również lepiej, gdyby nie istniały we Francji pewne prądy, które od 15 lat czekają na upadek reżimu faszystowskiego.

— Jeśli od granic lądowych — kontynuował Mussolini — przejdziemy do granic morskich, wówczas spotkamy się z Anglią. Mussolini prosi, aby słowa „spotkamy się z Anglią” nie rozumiano w sensie spotkania wrogiego.

Sporządzając bilans stosunków włosko-angielskich za ostatni okres dwuletni, mówca stwierdza, że „stosunki te nacechowane były wielkim niezrozumieniem. Opinia angielska pozostała w tyle za wypadkami, zapatrując się na Włochy bardzo powierzchownie, głównie z punktu widzenia malowniczości kraju włoskiego. Opinia Anglii nie zna jeszcze nowych silnych Włoch. Układy ze stycznia 1937 roku — kontynuował Mussolini — wprowadziły pewne wyjaśnienia sytuacji. Potem nastąpiły fakty, których przypomnienie jest rzeczą niepotrzebną. Dzisiaj znów dostrzegamy światło na horyzoncie i sadzę — mówił Mussolini — że można dojść do trwałego pogodzenia koncepcji „drogi i życia”. Jest to aluzja do zesłorocznej polemiki włosko-angielskiej na temat znaczenia morza Śródziemnego dla obu państw jako drogi na Wschód.

— Włochy — ciągnął dalej Mussolini — gotowe są współpracować we wszystkich zagadnieniach życia europejskiego. Trzeba jednak liczyć się z rzeczywistością.

Pierwszym takim faktem rzeczywistym jest imperium. Mówiono, że Włochy żądają od Ligi Narodów uznania. Nic podobnego.

Nie domagamy się, aby genewski urząd stanu cywilnego rejestrował wypadki narodzin. Sądźmy jednak, że nadszedł czas, aby zarejestrowano fakty zgonu. Trupa trzeba pochować, jeśli nie ze względu na politykę ligową, to ze względu na wymogi higieny publicznej.

Choroba Horthy'ego

Budapeszt, 20 sierpnia.

(PAT) O stanie zdrowia regenta Horthy'ego, który — jak wiadomo — jest chory na gripę, wydano dziś następujący komunikat urzędowy:

Wczoraj wieczorem temperatura podniosła się do 39,1. Noc spędził regent do brzo, rano temperatura spadła do 37,8. Samopoczucie regenta znacznie się poprawiło. Przebieg choroby normalny.

W związku z tą sprawą Mussolini wskazuje na konieczność nie czynienia różnicy pomiędzy państwami, które uznały lub nie uznały imperium.

„Dруга rzeczywistość — mówił Mussolini — jest oś Rzym — Berlin. Nie można przybyć do Rzymu, ignorując Berlin, lub też przeciw Berlinowi i na odwrót — nie można iść do Berlina,

ignorując Rzym, lub przeciw Rzymowi. Oba rządy złączone są solidarnością, która trwa. Mówiliśmy już w sposób jak najbardziej kateryczny, że nie będziemy tolerować na morzu Śródziemnym ani bolszewizmu, ani czegoś podobnego”.

Koła zagraniczne, komentując dzi-

sięszą mowę Mussoliniego, wygłoszona w Palermo, zwracają uwagę na ustęp, poświęcony sprawie abisynskiej.

Oznacza on, że Włochy nie dopuszczają się od Ligi Narodów uznania imperium de jure, ale zadowolnią się z chwilą, stwierdzając, że dawna Abisynia, rządzona przez negusa, przestała istnieć jako państwo niepodległe.

Prześladowanie Polaków w Niemczech

przybiera coraz ostrzejsze formy

Berlin, 20 sierpnia.

(PAT). Z różnych okolic wschodnich Rzeszy nadchodzą dalsze wiadomości o stosunku miejscowych władz i innych czynników lokalnych do ludności polskiej.

W Zabrze członkowie „Bund der Deutscher Osten” wystąpili z szeregiem pogroźek w stosunku do tamtejszego mieszkańca Kruszburskiego, który jest śpiewakiem miejscowej parafii św. Macieja. W tejże miejscowości uczenicy nazwiskiem Dyllus, regencja polska odmówiła zezwolenia uczęszczania do gimnazjum

żeńskiego w Tarnowskich Górach, motywując tym, iż w Rzeszy istnieje dosyć okazji, aby dzieci mogły otrzymać wykształcenie gimnazjalne.

O innym, analogicznym wypadku już donosiliśmy. Robotnikowi Pietrowskiemu w Kotliszowie pow. Gliwice odmówiono zapomogi, przyznawanej zwykle obojczyli rodzin. Jednej z mieszanek polskich w Bytomiu landratura odmówiła wystawienia paszportu, nie podając motywów.

Zamieszkałemu w Straszewie pow.

sztumskiego członkowi mniejszości polskiej Pomorskiemu landrat odmówił przeliczenia gruntów, nabytych w powiaty kwidzińskim, chociaż akt kupna był podpisany 27 kwietnia ub. r. Landrat wołał się przy tym na ustawę, wydawaną w styczniu r. b.

W miejscowości Purdy pow. olsztyńskiego ludność polska, pragnąc uczcić przyjazd ks. biskupa Kellera, wystawiła bramę tryumfalną z napisem w języku polskim. Na dwie godziny przed przyjazdem biskupa napis polski z bramy niemo.

Dziennikarze zagraniczni w Berlinie

otrzymać mają satysfakcję. — Korespondent „Times'a” dziś opuszcza Niemcy

Berlin, 20 sierpnia.

(PAT) Na ostatnim posiedzeniu zarządu związku prasy zagranicznej w Berlinie przyjął do wiadomości sprawozdanie specjalnego komitetu, który w związku z oskarżeniami prasy nie-

mieckiej przeciw czynnym w Niemczech korespondentom zagranicznym, nawiązał kontakt z niemieckimi kołami miarodajnymi i prowadził rozmowy z sekretarzem stanu Funkem oraz wydziałem prasowym urzędu spraw zagranicznych.

Ze sprawozdania tego wynika: 1) Komitetowi zapowiedziano, przy jednej z najbliższych okazji, że niemieckiej stronie rządowej nastąpi deklaracja w sprawie niedopuszczalności generalizowania oskarżeń przeciw czynnym w Niemczech korespondentom zagranicznym.

2) Protestacyjny list otwarty, wysłany przez związek do redakcji „Angriff” pozostał bez odpowiedzi. 3) Akcja związku, związana z oskarżeniami przeciw korespondentom zagranicznym odbiła się silnym echem w prasie światowej. Do zarządu związku wpłynęły z wielu stron wyrazy sympatii i uznania.

Korespondent „Times'a” p. Norman Ebbut, któremu władze niemieckie odmówiły prawa dalszego pobytu w Berlinie, nie Niemiec, wyjechał ma z Berlina sobotę dnia 21 sierpnia wieczorem.

Zabójca kapitanowej Mańko

przed sądem apelacyjnym. — Wyrok został zatwierdzony

Warszawa, 20 sierpnia.

Sąd apelacyjny w Warszawie rozpoznawał dziś sprawę znanego hochsztaplera i wykołajnika 29-letniego Adolfa Alberta, który za zabójstwo Heleny Mańkowej, żony kapitana z Zegrza skazany został na 12 lat więzienia.

Alber tłumaczył się, że zabił Mańko-

wą z wielkiej miłości, gdyż z kobietą tą nie mógł się połączyć. Oboje więc postanowili popełnić samobójstwo. Zastrzelił przeto Mańkową, po tym sam usiłował odebrać sobie życie.

Sąd po naradzie wyrok I instancji zatwierdził, uznając, że Alber popełnił zbrodnię z niskich pobudek.

Echa procesu Chaskielewicza

Sprawa Czapki i Menachema została odrzucona

Warszawa, 20 sierpnia.

Podczas sensacyjnego procesu Chaskielewicza o zabójstwo s. p. wachmistrza Bujaka, nieprzychylnie dla oskarżonego zeznał Abram Butliński, który oświadczył, że jeszcze poprzednio w Kałuszynie był terroryzowany przez kolegę Chaskielewicza, Sruła Czapkę.

Po złożeniu zeznań na sali sądowej, gdy Butliński zajął miejsce na ławach dla publiczności, jeden z obecnych na sali zaczął go terroryzować z powodu niekorzystnych zeznań dla Chaskielewicza. Butliński zameldował o tym znaj-

dującemu się na sali komisarzowi policji, który aresztował terrorystę. Był nim Chil Menachem, tragarz zamieszkały w Warszawie.

Menachema aresztowano na sali sądowej.

Dziś w sądzie grodzkim przy ul. Trębackiej toczyła się sprawa Menachema i Czapki, gdyż oba te wypadki połączone w jednym akcie oskarżenia.

Obaj świadkowie oskarżenia nie stawali się z Kałuszyna, wobec czego sędzia Krasnodębski postanowił rozprawę odrzucić.

Krajowe zawody lotnicze

rozpoczynają się w niedzielę na lotnisku mokotowskim

Warszawa, 20 sierpnia.

(PAT) W niedzielę rozpoczynają się w Warszawie doroczne krajowe zawody lotnicze, które będą sprawdzianem wyszkolenia pilotów turystycznych w aeroklubach.

W zawodach weźmie udział 40 samolotów. Otwarcie zawodów, którego dokona minister komunikacji, nastąpi o

godz. 15.30 na lotnisku mokotowskim.

Od poniedziałku do piątku w godzinach między 7—12-tą oraz 14—18-tą trwać będą poszczególne próby opanowania pilotażu, zaś w sobotę, niedzielę i poniedziałek (od 28 sierpnia do 30-go sierpnia) lot okrężny na trasie 1500 klm. Zakończenie zawodów nastąpi we wtorek 31 sierpnia.

EUROPA Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

Ceny miejsc na poranki o godz. 12 i 2 i na wszystkie pozostałe seanse

80

Emocjonujący romans miłosny

Prawo Młodości

W r. gł. „amerykański Emil Jannings”, Edward Arnold i Mady Christians.

Przebiegata treść! Koncert przy aktorach

Wstrząsy podziemne na Filipinach

Manilla, 20 sierpnia.

(PAT) Wczoraj wieczorem, w czasie wyładowania pierwszej grupy uchodźców amerykańskich z Szanghaju, doszło do dwóch gwałtownych wstrząsów podziemnych.

W całym mieście zgąsto rapowało światło i przerwana została komunikacja telefoniczna. W wielu mieszkaniach prywatnych i magazynach powalają się szelki.

Tak silnego wstrząsu nie rejestrowano od 40 lat. Dom, w którym się mieści biuro korespondenta Reutersa, jest poważnie uszkodzony.

Kontrtorpedowce polskie z wizytą w Tallinie

Tallin, 20 sierpnia.

(PAT) Dziś wcześniej rano zawinęły do portu z wizytą oficjalną 3 jednostki polskiej floty wojennej, kontrtorpedowce „Grom”, „Burza” i „Wicher” pod dowództwem komandora por. Hrniewickiego.

Na spotkanie na morze wysłał przedstawicieli władz estońskich i polski attache wojskowy. Po złożeniu wizytach i rewizytach, oficerów polski Lill. Wieczorem odbył się raun z danym przez dowódcę sił zbrojnych polski gen. Laidonera, na cześć oficera polskiej marynarki wojennej.

Sierpień

21

Sobota

Dzisiaj	Joanny Fremjot
Jutro	Symfonia M.
Wschód słońca	4.28
Zachód słońca	18.51
Wschód księżyca	18.29
Zachód księżyca	4.14
Długość dnia	13.46
Ubyło dnia	2.14

Krótkie wiadomości

KONTROLA TARGOWISK MIEJSKICH przeprowadzona została wczoraj przez władze administracyjne. Specjalne komisje zwracały uwagę na stan sanitarny oraz sprawdzały, czy przestrzegane są przepisy o ujawnianiu i niepozwoleniu wyższych cen. W kilku tylko wypadkach komisje interweniowały, spisując protokoły na stwierdzone uchybienia.

PRZYMUSOWE SZCZEPIONIA PRZECIWOBLONICZNE rozpoczną się w Łodzi w dniu 6 września i trwać będą do dnia 2 października. Szczepionom poddane będą dzieci w wieku od jednego roku do 10 lat oraz te, które do tej pory nie były jeszcze szczepione. Zabiegi te są bezpłatne i będą wykonywane w 5-ciu dozorcach sanitarnych, w dwóch poradniach miejskich, dwóch lecznicach Ubezpieczalni Społecznej i trzech lekarzy domowych.

ZA NIEWPŁACANIE SKLADEK, potrąconych pracownikom, do kas Ubezpieczalni Społecznej pociągnięto do odpowiedzialności karnoadministracyjnej 20-tu pracodawców. Odpowiadali oni wczoraj przed referatem karnym starostwa grodzkiego, który wymierzył im grzywny od 100 do 2.000 złotych, względnie kary aresztu.

WALKĘ Z DUREM BRZUSNYM prowadzi w tej chwili władza zdrowotna. W związku z tym wyznaczono listę domów, w których w ciągu ostatnich kilku miesięcy zapadło na tę chorobę więcej niż dwie osoby. Domy te znajdują się pod specjalną obserwacją władz, które badają ścieki, wody biologiczne, wodę w studniach i t. d., celem wyeliminowania źródła choroby.

17.044 BEZROBOTNYCH zatrudnionych jest obecnie na robotach publicznych, finansowanych przez Fundusz Pracy na terenie woj. łódzkiego. Oddział pośrednictwa pracy w Łodzi zapośredniczył 7.208 osób, w Kaliszu 2.794, w Pałanicach 2.563, w Piotrkowie Tryb. 1.844, w Radomsku 961, w Tomaszowie Maz. 1.674.

ZAKOŃCZENIE KOLONII P.C.K. w Niutkowie, pow. brzezińskiego, nastąpiło w dniu wczorajszym. Kolonie te urządzone zostały dla dzieci i młodzieży staraniem Polskiego Czerwonego Krzyża. W uroczystości zakończenia kolonii udział wzięli przedstawiciele władz P.C.K. oraz z ramienia urzędu wojewódzkiego p. naczelnik Janiszewski.

Po 22 latach powrócił z wielkiej wojny

Lwów, 20 sierpnia. Po 22-letniej nieobecności powrócił do Kołomyi b. żołnierz austriacki Taras Fundur, który dostał się podczas wojny światowej do niewoli rosyjskiej. Po przewrocie bolszewickim osiedlił się w Rosji i — chociaż pozostawił w kraju młodą żonę — ożenił się powtórnie z Rosjanką.

Obecnie przyjechał do Kołomyi wraz z żoną. Rodziców nie zastał już przy życiu. Spotkał się natomiast ze swą pierwszą żoną, która po wieloletnim daremnym oczekiwaniu na jego powrót — przed paru laty wyszła za mąż i jest matką trojga dzieci.

Osobiste
P. Aleksander Tymieniecki, naczelnik wydziału ogólnego w urzędzie wojewódzkim, powrócił z urlopu i objął urządowanie.

Dyżury apiek
Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: S. Konarski, S. A. Charemska, Pomorska 12, W. Wagner i S. Ka, Piotrkowska 67, J. Zalczykiewicz i S. Ka, Żeromskiego 37, Z. Gorczycki, Przejazd 59, M. Epsztajn, Piotrkowska nr. 225, Z. Szymański, Przedzaliniana 75.

Polski lot do stratosfery odbędzie się w 1938 roku. — Balon wystartuje z Ojcowa

Warszawa, 20 sierpnia. Polski lot stratosferyczny został ostatecznie postanowiony na rok 1938. Prace przygotowawcze trwają. Ostatnio wyłoniono Radę Naukową Lotu Stratosferycznego, w skład której wchodzi wybitni uczeni. Prezesem Rady został znany komiśnik fizyk, prof. Politechniki M. Wolff, a jego zastępcą dr. Pim'a Jan Blaton, dr. M. Huber, prof. Szczeniowski, rektor Politechniki prof. E. Warchałowski, prof. Cz. Witoszyński, dyr. Instytutu Aerodynamicznego i inni.

Rada opracowuje lot stratosferyczny z punktu widzenia naukowego i technicznego, a więc rozważa zagadnienia z zakresu astronomii, obserwacji optycznych, szybkości kierunku wiatrów, przewodnictwa elektrycznego, ustala sposoby pobierania próbek powietrza i drobnoustrojów stratosferycznych, rejestracji wyników, robi studia nad promieniami kosmicznymi i t. d.

Te ostatnie są niezwykle ciekawe. Okazuje się mianowicie, że promienie,

jakkolwiek wielkiej siły, nie mogą dać rady... muchom. W poprzednich lotach (eksperyment ten będzie powtórzony i teraz) zabierano ze sobą kilka gatunków much ciężarnych i badano, czy promienie kosmiczne zniszczą płód. Muchy jędnak, zamknięte w gondoli stratosferycznej, w przeważnej części powróciły zdrowe i całe i zniosły jajka, z których się wylęgło nowe pokolenie.

To samo, jeśli chodzi o drobnoustroje, które utrzymują się na wysokości 20.000 m w temperaturze 60° st. mrozu!

Lot będzie jednodniowy. Rozpocznie się o rannym brzasku, zakończy — wieczorem. O wyborze miejsca startu zdecydował komitet organizacyjny lotu; jest prawie pewne, że nastąpi on w Ojcowie.

Miejscowość ta nadaje się doskonale do wystartowania balonu, którego wysokość startowa wynosić będzie przeszło 100 metrów, podczas, gdy skały, otaczające Ojców, wznoszą się do 150 metrów, pozwalając na całkowitą osłonę balonu od niebezpiecznych podmuchów wiatru.

W tych dniach bawiła w Ojcowie specjalna komisja dla ustalenia punktu startu.

Zarząd zdrojowy Ojcowia i dyrektor dóbr ks. Czartoryskich, do których to uzdrowisko należy, jak najprzychylniej ustosunkowali się do zamierzonego lotu, z góry deklarując na usługi Komitetu Organizacyjnego wszelkie potrzebne budynki, magazyny, garaże, energię elektryczną.

Co się tyczy obsady balonu stratosferycznego, to wbrew szerszemu pogłoskom do dnia dzisiejszego nie zapadła żadna decyzja ani co do osoby pilota, ani uczonego-obszernika.

W nadchodzącą niedzielę rozpoczynają się na terenie województwa łódzkiego wielkie manewry konkursowe straży ogniowych.

Celem tych manewrów jest podniesienie sprawności bojowej strażaków i wyszkolenie zawodowe dowódców straży ogniowej. W ramach tych manewrów odbędzie się interesująca impreza. Straż będzie wzywana do zainscenizowanych pożarów, przy czym mierzony będzie czas w jakim strażacy przybędą na miejsce i t. d.

Strażom ogniowym, które wykazają najlepszą sprawność przyznane będą specjalne nagrody. (k)

Pięć nowych samochodów otrzymała straż łódzka

Jak już donosiliśmy, komenda straży ogniowej w Łodzi podjęła usilne starania o powiększenie zapasów taboru samochodowego. Część wozów bowiem nie nadaje się już do użytku i często zdarzały się wypadki, iż podczas wyjazdu do pożaru motor odmawiał posłuszeństwa, uieruchamiając samochód w środku drogi.

Ponieważ stan ten powodował często poważne komplikacje i utrudniał sprawność akcji ratowniczych — komenda straży ogniowej zwróciła się do zarządu miejskiego o zakup kilku nowych wozów.

W dniu wczorajszym straż pożarna otrzymała 5 nowych samochodów wykonanych na koszt miasta. Samochody te wyprodukowane zostały w firmie Lilpop Rau i Loewenstein, a motorów dostarczył Polski Fiat.

Nowe wozy strażackie przyjęła spe-

cialna komisja, w której skład wchodzi pp. dyr. Wołczyński i inż. Kowalczyk, komendant straży ogniowej w Łodzi.

W nadchodzącą niedzielę rozpoczynają się na terenie województwa łódzkiego wielkie manewry konkursowe straży ogniowych.

Celem tych manewrów jest podniesienie sprawności bojowej strażaków i wyszkolenie zawodowe dowódców straży ogniowej. W ramach tych manewrów odbędzie się interesująca impreza. Straż będzie wzywana do zainscenizowanych pożarów, przy czym mierzony będzie czas w jakim strażacy przybędą na miejsce i t. d.

Strażom ogniowym, które wykazają najlepszą sprawność przyznane będą specjalne nagrody. (k)

Plan rozbudowania północnej części miasta — zatwierdzony przez Zarząd Miejski

Pod przewodnictwem p. prez. Godlewskiego, z udziałem p. p. wiceprez. Kozłowski, dyr. Kalinowski, wicedyr. Grafiński i naczelników zainteresowanych wydziałów odbyło się w dniu wczorajszym posiedzenie kolegium zarządu miejskiego, na którym zatwierdzono szereg aktualnych spraw.

M. in. uchwalono plan zabudowy części miasta, zawartej między ulicami Kilińskiego, Pomorskiej, Sterlinga i Cegielińskiej. Plan ten wyłożony zostanie do przeglądu publicznego na okres 2-tych tyg.

Następnie kolegium zatwierdziło szereg spraw natury gospodarczej, a mianowicie zatwierdziło kilka przetargów, m. in. na zabrukowanie ulic łódzkich i placów miejskich, wśród nich Placu Boernera, który otrzyma nowoczesną nawierzchnię.

Dłuższą dyskusję wywołał referat w sprawie epidemii szkarlatyny pod Łodzią i w samym mieście. W związku ze znacznym nasileniem tej choroby kolegium postanowiło uruchomić w szpitalu miejskim w Radogoszczu specjalny oddział

dla chorych na szkarlatynę, który posiadać będzie 40 łózek.

Po zatwierdzeniu jeszcze kilku spraw posiedzenie kolegium zostało zamknięte.

Na nadchodzący wtorek, środę i czwartek zwołane zostały kolejne trzy posiedzenia komisji finansowo-budżetowej, które odbędą się w sali rady miejskiej przy ul. Pomorskiej 16 o godz. 7-jej wieczór.

Na posiedzeniach tych komisja finansowo-budżetowa rozpatrzy budżety na rok administracyjny 1937-38 dalszych działów, a więc opieki społecznej, wydziału zdrowotności i in., oraz przedsiębiorstw miejskich, jak kanalizacja i wodociągi, gazownia i t. d.

Po zakończeniu prac komisji zwołane zostanie niezwłocznie plenum rady przybocznej, aby prace nad budżetem zakończone zostały do dnia 4 września r. b. (k)

Normy obsługi maszyn i wrzecion będą ustalone do 31 b. m.

Po opracowaniu jednolitego tekstu taryfy plac w przemyśle włókienniczym komisja mieszana przystąpiła do załatwienia dalszych dwóch spraw: ustalenia norm obsługi wrzecion i maszyn na przedsiębiorstwach bawełnianych, odpadkowych, wełny grzebnej i wełny czasankowej, oraz opracowania regulaminu dla delegatów fabrycznych.

Normy obsługi maszyn i wrzecion ustalone będą do 31 grudnia r. b., po czym materiał ten zostanie dołączony do orzeczenia komisji rozjemczej w przemyśle włókienniczym.

Termin opracowania regulaminu delegatów nie został jeszcze ustalony. Regulamin ten zawierać ma szczegółowe przepisy, dotyczące uprawnień delegatów i zakresu ich działania. Ponadto regulamin zawierać będzie przepisy wyborcze.

Jak wiadomo, w projektach swych związki zawodowe wypowiedziały się za wprowadzeniem podczas wyboru delegatów tajności głosowania i systemu list. (k)

Rzucił się na lekarza z brzytwą Sanitariusz obeszwał furia

Dramatyczny przebieg miała interwencja lekarza pogotowia przy ul. Dolnej 26, gdzie usiłował się pozabawić życia i podciął sobie brzytwą gardło 28-letni Jerzy Smolik, robotnik.

Desperat, zamieszkały przy ul. Śląskiej 8, targnął się na życie w sieni domu przy ul. Dolnej. Został spostrzeżony gdy jeszcze o własnych siłach stał oparty o mur, brocząc obficie krwią z strasznej rany.

Gdy lekarz zbliżył się do desperata,

ten w nagłym ataku szału rzucił się na swego zbawcę z brzytwą w ręku. Z niemałym trudem zdołali sanitariusz obeszwał furia.

Rana nie okazała się groźna i desperat o własnych siłach udał się do domu. Zamach ten miał za tło złe pożycie z żoną, co do której miał Smolik podejrzenie, że nie dochowuje mu wierności. Desperat był już kilkakrotnie na obserwacji w domu zdrowia. (l)

Napad na przechodnia

Na ulicy Nad Łódką został wczoraj w godzinach popołudniowych napadnięty przez nieujętych dotąd zbirów 30-letni Ojzer Rozen, stolarz, zamieszkały przy ul. Północnej 24.

Lekarz pogotowia stwierdził trzy rany tłuczone głowy i po opatrzeniu uszkodzonego w karetce skierował go do domu.

Policja poszukuje awanturników.

RIALTO

Sonata Kreutzerowska

wg. nieśmiertelnej powieści LWA TOLSTOJA
W r. gł. LIL DAGOWER I Albert Schoenhals.

Ceny miejsc na poranki **85 gr.**
o g. 12 i 2 od

TEATR

MUZYKA / ŻYTKA

OSTATNIE DNI PROGRAMU „CABARETTISSIMO” W TEATRZE LETNIM, Piotrkowska 94.

Lódzka publiczność już dawno nie widziała tak ciekawego widowiska jakim jest obecnie wystawione w Bagatel p. t. „Cabarettissimo”. Na przedstawienie składają się: najaktualniejsze utwory, melodyjne pieśni, arcyzabawne skecze i barwne tańce, wykonawcami czego są: znana już w Łodzi czarująca Pola Szmardówna, piękności Iga Lacka, pełna finezji Tusia Masłowska, wirtuozny ulubieniec Łodzi Kazimierz Chrzanowski, dwucyjni Michał Danecki oraz Jan Szczygielski. Rewij uzupełniają: znakomity balet Kazimierza Trzcińskiego z doskonałą solistką Marysią Nowicką na czele, oraz argentyński duet śpiewno-muzyczny Saba et de Vogt. Kierownictwo rewii ciężko udostępnić wszystkim zobacznie tego naprawdę doskonałego widowiska, obniżyły ceny biletów na ostatnie dwa dni programu, t. j. sobotę i niedzielę. Początek przedstawień o godz. 8 i 10 wiecz.

Ceny biletów od 75 groszy do 3-ch zł. do nabycia w kasie teatru codziennie od godziny 5-ej po południu.

SZŁE SZAKALI

w Teatrze Polskim (Cegielniana 27, tel. 112-25).

Już jutro, t. j. w niedzielę, dn. 22 sierpnia b. r. oraz w poniedziałek, dn. 23-go sierpnia b. r. czeka teatralna Lódź nad wyszłą miłą niespodzianką. Odtąd wystąpi po raz pierwszy w Polsce na scenie słynny aktor ekranu Szłecz Szakall na czele najlepszych aktorów teatru wiedeńskiego „Scala”.

Występy odbędą się w Teatrze Polskim przy ul. Cegielnianej Nr. 27 w dniach 22 i 23 sierpnia b. r.

W niedzielę, dnia 22-go sierpnia b. r. o godzinie 8.45 wiecz. dane będą dwie jednoaktówki: 1) Albert VIII, 2) Kwartet smyczkowy. W poniedziałek dnia 23 sierpnia b. r. o godz. 8.45 pożegnany występ Szłecz Szakalla w głosnej komedii Aleksandra Sumari p. t. „Złoto z Kanady”. — Bilety do nabycia w kasie Teatru Polskiego, tel. 112-25.

TEATR „SCALA”

Ostatnie przedstawienia Idy Kamińskiej.

Przez długi szereg tygodni Lódź miała naderwyczącą atrakcją teatralną w postaci występów Idy Kamińskiej i jej zespołu. Na specjalne wyróżnienie zasługuje sztuka „Glückel Hameln” („Zdam Sprawiedliwość”).

Nie bacząc na niesłabnące powodzenie „Glückel Hameln” grana już jest w sobotę i w niedzielę po raz ostatni. W sobotę i niedzielę odbędą się po dwa przedstawienia po południu i wieczorem.

RADIO

SOBOTA, dnia 21-go sierpnia 1937 r.

6.15—6.18 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”;
6.18—6.38 Gimnastyka. 6.38—7.00 Muzyka —
płyty. 7.00—7.10 Dziennik poranny. 7.10—8.00
Muzyka — płyty. 8.00—11.57 Przerwa.

11.57—12.00 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego. 12.00—12.03 Hejnal z Wieży Mariackiej w Krakowie. —

12.03—12.15: Dziennik południowy. 12.15—12.20: Program na dzisiaj. 12.20—12.25: Parę informacji. 12.25—13.00: Koncert rozrywkowy w wykonaniu Orkiestry Klubu Mandolinistów „Sempre Vivo” pod dyr. Zenona Szymborskiego (z Poznania).

13.00—15.00: Przerwa. 15.00—15.10: „Nasz program”. 15.10—15.15: Poradnik sportowy lokalny. 15.15—15.20: O wszystkim po troszku. 15.20—

15.45: Utwory na gitarę hawajską i cytry (płyty). 15.45—16.00: Wiadomości gospodarcze. 16.00—

16.30: Teatr Wyobraźni dla dzieci: 1) „O Jakubku Brudolubku” — obrazek Lucyny Krzemienieckiej; 2) „Tęczowa bajka” — obrazek Kazimierza Konarskiego. 16.30—17.30: „Od poranka do wieczora” — Koncert Orkiestry pod dyr. Adama Hermana (z Krakowa).

17.30—17.50: Koncert solistów. Wykonawcy: Magdalena Polówna — śpiew, Antoni Szafrańek — akomp. (z Katowic).

17.50—18.00: Nowy rezerwat w Beskidzie Niższym — pogadanka — wygłosi Stanisław Kaszycki (z Krakowa).

18.00—18.25: Nowe nagrania rozrywkowe (pl.). 18.25—18.45: Audycja poetycka — wiersze Mieczysława Jastruna.

18.45—18.50: Wiadomości sportowe lokalne. 18.50—19.00: Pogadanka aktualna.

19.00—19.40: Muzyka lekka w wyk. Wojskowej Orkiestry Reprezentacyjnej pod dyr. kpt. mgr. M. Chmielewicz.

19.40—20.00: Transmisja fragmentów międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych Polska — Niemcy.

20.00—20.45: Audycja dla Polaków za granicą. Młodzież polska z zagranicy na obozie — w opracowaniu Ireny Gombrowicz.

20.45—20.55: Dziennik wieczorny.

20.55—21.05: Rozmowa z radiostuchaczami — Dyr. Bohdan Pawłowicz.

21.05—21.45: „Tydzień Gór” — Góralskie zespoły orkiestrowe i śpiewacze przed mikrofonem P. R. w Wiśle.

21.45—22.00: Nowości literackie omówi Kazimierz Czachowski (z Krakowa).

22.00—22.50: Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyskiego z udziałem „Czwórki Radiowej”.

22.50—23.00: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

23.00—23.30: Muzyka taneczna (płyty).

23.30—0.30: Koncert Życzeń.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

20.00 DROITWICH: „Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość”.

20.00 LONDYN Reg.: Koncert symfon. z Queen's Hallu z udziałem pianistki Marcelle Meyer.

21.00 SOTTENS: „Torreador” — op. Adama.

20.30 STRASBURG: Koncert z Ostendy z udziałem tenora Ryszarda Taubera.

Metamorfoza ks. Juljany

Poddała się ona kuracji odtłuszczającej

Holandaj ma swoistą sensację, którą żywo interesuje cały kraj.

Otóż, przywiązani do swych władców i tronu Holendrzy, ze zdumieniem obserwują niezwykłą przemianę jaka doznała się ostatnio w księżniczce Juljanie. Ta skromna córka królewska, uchodząca za wzór onoty i wszelkich zalet mieszczańskich, zamieniła się nagle na światową damę. Oczywiście cudu tego dokonało małżeństwo z księciem Bernardem. Podróż poślubna dała księż-

niczce okazję do przyjrzenia się eleganckim kobietom w światowych uzdrowiskach, pozazdrośczenia im urody i linii. To też po powrocie do ojczyzny, pierwszą czynnością księżniczki Juljany było zaproszenie wybitnych modniarek, krytyczki i kosmetyczek z Ameryki.

Pani Gloria Bristol, która została wezwana z Hollywoodu jako specjalistka w dziedzinie osiągnięcia modnej linii, tak opowiada swe przeżycia na dworze holenderskim.

„Wezwana zostałam na dwór do Haga 30 marca i od razu przydzielono mnie do swity księżniczki Juljany, która wysłała o mnie jako o specjalistce w dziedzinie pielęgnowania urody i linii kobiecej. Kierowniczką przedsiębiorstwa, w którym jestem stale zatrudniona w Nowym Jorku przy 5 Avenue, powiedziałam: „Jeżeli mi się powiedzie się pani, może pani liczyć na trzykrotną podwyżkę pensji”.

Po przyjrzeniu się postaci księżniczki doszłam do wniosku, że praca moja nie będzie trudna. Księżniczka Juljanna posiada ładnie uformowaną linię ramion, dostateczne wcięcie w tali, nogi nie są tegie tylko nieco zbyt muskularne.

Księżniczka znajdowała się przez trzy miesiące pod moją opieką i muszę podkreślić, że była to jedna z najcięższych, najpożeszniejszych i najmilszych moich klientek.

Kuracja oczywiście wydała znakomite rezultaty. Nie była ona łatwa. Księżniczka przyzwyczajona jest od dzieciństwa do obfitego pożywienia. W ciągu pięciu dni początkowej kuracji odżyła się ona wyłącznie płynami. Mimo to, do dostojnej pacjentki uśmiechała się cierpliwie znosiła tortury. Księżniczka jest namiętną zwolenniczką nart i jazdy na rowerze. Obydwa te rodzaje sportu nie były wskazane wskutek nadmiernej go rozwoju mięśni nóg. Pożegnanie z księżniczką było najboleśniejszym, ale czego nie poświęca kobieta dla miłości...

Po okresie kuracji płynami, księżniczka przeszła na jaskną kuchnię. Dieta mięsna trwała miesiąc. Po trzech tygodniach kuracja była skończona. Księżniczce ubyło 20 kilogramów. Ważyła 53 kg., wygląda o wiele efektywniej, co nie zostało bez wpływu na wzrost jej popularności.

Dla pań, które pragną przeprowadzić podobną kurację, podajemy poniżej receptę, która stosowana była podczas kuracji upiększającej księżniczki Juljany.

Na śniadanie — szklanka ciepłej wody. Po upływie pół godziny szklanka czarnej kawy bez cukru i łyżeczka sianki.

O godzinie 10-ej duża szklanka pomarańczowego, o godzinie 11-ej filiżanka bulionu z jarzyn ze szpinakiem. W dwie godziny później szklanka soku z pomidorów, o godzinie 14-ej sok z woców. Na kolację szklanka soku dorodowego zmieszanego z sokiem cytrynowym a przed udaniem się na spoczynek filiżanka bulionu z jarzyn. Od czasu czasu księżniczka kazała sobie podawać szklankę soku z kwaszonej kapusty, która działa skutecznie przy kuracjach odtłuszczających.

Budowa kolejki linowej w Krynicy

na szczyt Góry Parkowej

Krynica, 20 sierpnia.

Budowa kolejki linowo-terenowej na szczyt Góry Parkowej w Krynicy zakończona ma być w pierwszych dniach grudnia.

Obecnie wykonywane są niezbędne roboty ziemne, przy których zatrudnionych jest 200 robotników.

Kolej pomyślana jest w ten sposób, że stale kursować będą ruchem wahadłowym, mijając się wzajemnie. 2 wagoniki o pojemności 50 osób każdy, przy

czym cały czas trwania jazdy na szczyt Góry Parkowej wyniesie 4 i pół minuty.

Wagoniki wykonane z aluminium poruszają się będą po szynach o rozstawieniu 1 metra, ciągnięte przez liny na specjalnych rolkach.

Ogólny koszt budowy wyniesie około 600 tys. zł., z czego na zamówienia zagraniczne przypada stosunkowo niski odsetek. Długość toru kolei linowo-terenowej wyniesie ca 700 m.

Nurkowie gdyńscy na tropie tragedii

zatonionych rycerzy szwedzkich z 1621 r.

Gdynia, 20 sierpnia.

W Godziszewie w okolicy Skarszew swego czasu poczyniono ciekawe odkrycia na dnie jeziora Oborzyskiego. — Z jeziora wydobyto szczątki jakiegoś dawnego sprzętu wojkowego, który, jak następnie stwierdzono — pochodził z czasów wojen szwedzkich.

Na podstawie dokumentów historycznych sprawa została wyjaśniona: okazało się, że cofając się przed Polakami oddziały szwedzkie w roku 1621 przechodziły przez jezioro Oborzyskie, po pokrywającej je w tym czasie powłoce lodowej i wskutek pęknięcia lodu oddziały te znalazły się w wodzie.

Część wojowników zatonęła. Wydobytym należały do zatonionych rycerzy szwedzkiego.

Pastor szwedzki w Gdyni, ks. Cederberg, wraz z badaczem historii stosunków polsko-szwedzkich Falleniusem przystąpili obecnie do zorganizowania fachowych poszukiwań w Godziszewie i w tym celu urządzili pierwszą ekspedycję na jezioro Oborzyskie z udziałem nurka gdyńskiego Kuzniaka i jego asystenta Włodarczyka.

Z nurkami na miejsce udali się pastor Cederberg i Fallenius. Zadaniem nurków jest zbadanie dokładne dna jeziora Oborzyskiego i stwierdzenie, czy istnieją możliwości przeprowadzenia na dnie prac wykopaliskowych.

Pretensje do Wilna i Białowieży

zgłosił ziemianin z pow. lidzkiego

Wilno, 20 sierpnia.

Do zarządu miasta wpłynęło niezwykle sensacyjne pismo p. Jodki - Narkiewicza, obywatela ziemskiego z pow. lidzkiego wywodzącego się od Tadeusza Tyszkiewicza, gen. wojsk polskich z 1831 roku.

P. Jodko-Narkiewicz domaga się od miasta natychmiastowego zwrotu, wżgl. wypłacenia równowartości — olbrzymich terenów, zajmowanych obecnie przez dzielnicę Łosiówka i Ponary, zwrotu pałacu Tyszkiewiczowskiego, w którym mieści się biblioteka im. Wróblewskich oraz Instytut Badania Europy Wschodniej, gmachu sali miejskiej przy ul. Ostrobramskiej i innych dóbr. Stanowi to prawie jedna trzecia Wilna.

Niezależnie od tego p. Jodko - Narkiewicz zwraca się do władz państwowych o zwrot latyfundiów, majątków, folwarków, lasów i puszczy, należących w latach przedrozbiorowych do jego przodków. Między innymi domaga się on zwrotu puszczy Białowiejskiej. Ogółem pretensje p. Jodko - Narkiewicza dotyczą terenów, obejmujących 260,000 ha. Jodko - Narkiewicz mianował gen. plenipotenta swych przyszłych olbrzymich dóbr, w osobie niejakiego p. Milewskiego, który tytułem honorarium ma otrzymać 15 tys. dziesięcin ziemi, niezależnie zaś od tego otrzymuje dożywotni tytuł generalnego gajowego lasów powoda. Plenipotencja ta została już podpisana notarialnie.

Wyszedł z druku numer 6-ty dwutygodnika:

„Gazeta Przemysłu i Handlu Włókienniczego”

Treść numeru:

Sezon zimowy się rozpoczął.

Perspektywa cen wełny surowej.

Sytuacja włókiennictwa łódzkiego.

Jak rozwiązać problem zwrotów? — dalszy ciąg ankiety.

Racjonalizacja przedzenia z punktu widzenia zrywów — inż. H. Landkof.

W sprawie polskiej plantacji bawełnianych w Brazylii — Edmund Wojciechowski.

Przegląd rynków surowcowych.

Cena numeru 30 gr.

Korespondencje zagraniczne.

Prenumerata kwartalna zł. 1.80.

Do nabycia we wszystkich kioskach i w administracji „Republiki”

KAZIMIERZ KRUKOWSKI W „TABARINIE”

JESZCZE TYLKO 2 GOŚCINNE WYSTĘPY

dzisiaj w sobotę oraz jutro w niedzielę (również na podwieczorku tanecznym)

Wejście bezpłatne.

Ceny niepodwyższone.

Już Jutro

NA OTWARCIE SEZONU 1937/38

w kinie

EUROPA

potężna epopea, która wywołała zachwyt milionów ludzi i porwała miliony serc matek i dzieci.

Już jutro w kinie Europa

Bohaterowie MORZA

Zona okradała męża

Urzędnik jednej z wielkich firm łódzkich usiłował z tego powodu popełnić samobójstwo

Sensacyjny proces w sądzie okręgowym

Przed sądem okręgowym toczyła się w dniu wczorajszym sprawa, jakby żywym wyjęta z jednego z dramatów Strindberga. Oskarżona 32-letnia Adela W., odpowiadała za kradzież. Okradała swego męża. Dwa razy małżonka po stwierdzeniu braku pieniędzy, pokryła lukę z własnych oszczędności, meldując w firmie, że pieniądze najpewniej zgubił. Ale za trzecim razem suma była już za wielką. — Wówczas okazało się, że złodziejka była jego własna żona.

Aleksander W. pracuje w jednej z tej firmy, jednej z największych spółek akcyjnych przemysłu włókienniczego w Łodzi, od 25 lat. Cieszył się i cieszy się nadal nieograniczonym zaufaniem dyrektora i od szeregu lat zajmuje wysokie odpowiedzialne stanowisko kierownika. Przez ręce p. W. przechodzą sumy milionowe. Nikt inny tylko on właściwie podejmuje z banków setki tysięcy złotych i przynosi je do kasj firmy. — W dniu 16 marca W. podał z banku 500 złotych. Miał je w teczce. Była już pora obiadowa, tedy z całą tą olbrzymią sumą wstąpił na obiad do domu. Nie rozstając się z teczką ani na chwilę — W. położył się po obiedzie, by odpocząć. Teczka leżała tuż obok.

Gdy przyszła pora, by wrócić do biur — dokładny i sumienny kasjer jeszcze raz przeliczył całą sumę. Ku swemu zdziwieniu stwierdził, że **BRAK JEST 3 TYSIĘCY ZŁOTYCH.** Przed rokiem mniej więcej miał brak sumy 500 złotych. Po kilku miesiącach stwierdził znów brak — tym razem już tysiąc złotych. Znow był przekonany, że mu tę sumę skradziono, lub zgubił i znów sprawa została zlikwidowana. Firma uznała, że rzecz ta może się zdarzyć i nie ścierała od pracownika niedoboru. Tym razem brakowało aż trzech tysięcy. — Zeszła — p. W. powiedział sobie, że to trzech razy sztuka. Nie miał czasu, by się znow przed zwierzchnikami i żoną, jak dziecko, tłumaczyć się, że pieniądze zgubił, albo że mu je skradziono.

P. W. ogarnęła rozpacz. Zastanawiała się, gdzie był w drodze z banku do domu. — Wraz z nią zbadali wszystkie okoliczności, badając gdzie i kiedy wszystkie pieniądze mogły zginąć. Żona — jak bohaterka Strindbergo — rozpaczała razem z nim i postanowiła go jak mogła. Oboje doszli do wniosku, że pieniądze musiał ktoś wykraść po drodze. Bo przecież nigdzie nie wstępował. Był w banku i był w domu.

Nie znajdując wyjścia — W. zdobył się wreszcie na decyzję desperacką. Oświadcza żonie, że nie pozostaje mu nic innego, jak **ODEBRAĆ SOBIE ŻYCIE.** Żegna się z nią, żegna się z dwójgim dzieckiem, ładuje rewolwer i wychodzi. — Żona, całując go po raz ostatni — bo, ciem, z tego zdawała sobie sprawę i to co, że przecież gdzie jak gdzie, ale w domu tych brakujących pieniędzy nie ma... W. opuszcza dom, by złożyć w kasie resztę i by potem skończyć... W biurze, w chwili gdy mierzył do siebie — nadbiegli koledzy i odebrali mu broń. Uratowali mu życie i wzięli całą sprawę w swoje ręce. Jeszcze raz wysłuchali szczegółów sprawy. Kiedy pieniądze podał i kiedy z nimi przyszedł do domu. Gdzie pieniądze leżały, gdy spał. Kto był w domu. Okazało się, że nikogo obcego w domu nie było. Były tylko dzieci i żona.

W tych warunkach koledzy nieszczęśliwego W. doszli do wniosku, nasuwającego się z nieublaganą konsekwencją: **PIENIĄDZE ZGINĘŁY W DOMU.**

W tym duchu złożyli zameldowanie w policji.

Funkcjonariusze wydziału śledczego dokonali w mieszkaniu W. rewizji. On sam prosił o oględne traktowanie żony, swej od dwunastu lat — jak sadił — wzorowej małżonki i wiernej towarzyski życia.

Rewizja rezultatu nie dała.

Ale dochodzenie na tej jednej rewizji nie poprzestało. Przeprowadzono jeszcze jedną, po pięciu dniach. I wówczas **POD PODUSZKĄ PANI W. ZNALEZIONO 2,500 ZŁOTYCH**

z tych trzech tysięcy, których brakowało jej mężowi w dniu 16 marca!

500 złotych zdążyła już oskarżona przełupać.

Miała zatem pieniądze, skradzione mężowi w domu, w chwili, gdy ten szykował się na śmierć. I nie zdradziła się. I w ostatniej chwili jego życia kłamała.

Władze zajęły się życiem tej pani. — Wyszły wtedy na jaw brudy niezwykłe. Ta rzekomo uczciwa małżonka urzędnika na wysokim stanowisku w prze-

myśle — zdradzała go od lat już. Trzy razy kradła mu pieniądze. Miała kochanków, ludzi którzy pozwalali, by za nich płaciła. Miała jakąś przyjaciółkę, która ją nawet szantażowała.

Te i inne szczegóły wyszły dodatkowo na jaw wtedy, gdy oskarżona już po ustaleniu kradzieży wytoczyła proces o szantaż owej przyjaciółce.

Kradzież dokonana w rodzinie nie jest ścigana przez prokuraturę. Trzeba na to specjalnego wniosku ze strony poszkodowanego najbliższego krewnego. Ale teraz już W. nie wahał się. Wystąpił z wnioskiem do władz o pociągnięcie żony do odpowiedzialności karniej. Jednocześnie podjął kroki rozwodowe.

Oskarżona, brunetka, uroda bynajmniej nie, odznaczająca się, płakała prawie przez cały czas rozpraw.

Tłumaczyła się, że i ona wpadła w sidła. Że to jakaś przyjaciółka namówiła ją do wszystkiego.

Poszkodowany małżonk wystąpił z pozwództwem cywilnym, które wnosił adw. Thon.

Rozprawie przewodniczył sędzia Braun.

Sąd skazał Adele W. na 8 miesięcy więzienia i zasądził na rzecz męża pozwództwo w wysokości 500 zł. (g)

Reorganizacja więziennictwa

Święty Krzyż tylko dla skazanych na dożywotnie więzienie

Warszawa, 20 sierpnia.

Przepisy wprowadzające zasadniczą zmianę w organizacji więziennictwa, weszły od wczoraj w życie.

Więzienia podzielono na kategorie w zależności od rodzajów przestępstw. Więzienie na Św. Krzyżu przeznaczono wyłącznie dla dożywotnich skazańców.

Dla recydywistów, odbywających dłuższe kary, przeznaczono 11 więzień prowincjonalnych, zaś dla kobiet recydywistek więzienia w Nowym Sączu i

w Wilnie. Przestępcy polityczni odsiadywać będą kary w zależności od wymiaru — w więzieniach w Rawiczu, Drohobyczu, Koronowie, Sieradzu i Tarnowie, kobiety zaś w Fordonie. Na koloniach rolnych osadzani będą więźniowie ze środowisk wiejskich, skazani po raz pierwszy.

W Warszawie dla tymczasowo zatrzymanych przeznaczona się gmach przy ul. Daniłowiczowskiej i „Pawiak“.

Zapisy do szkół dokształcających

rozpoczną się w dniu 24 b. m.

Na murach miasta rozlezione zostały wczoraj obwieszczenia zarządu miejskiego w sprawie zapisów do publicznych szkół dokształcających dla młodzieży, zatrudnionej w przemyśle, rzemiośle i handlu.

Zapisy do dokształcających szkół zawodowych odbywać się będą w dniach: 24, 25, 26, 27, 28, 30 i 31 sierpnia r.b. w godzinach od 17 do 20 (dla grup: fryzjerskiej, skórzanej, krawieckiej i spożywczej — od 8-jej do 12-jej) w następujących lokalach szkolnych: przy ul. 6-go sierpnia 56, Zeromskiego 115, Kilińskiego 109, Sienkiewicza 46, Lipowej 16, Grabowej 25, Legionów 32, Sedziwskiej

8-10, 11-go Listopada 27, Nawrot 12, Suwalskiej 16, Rokicińskiej 41 i Wspólnej 5-7.

Przy zapisie należy złożyć metrykę urodzenia, ostatnie świadectwo szkolne, oraz zaświadczenie od pracodawcy o zatrudnieniu. Początek lekcji — w dniu 3 września o godz. 5-jej po południu, dla terminatorów fryzjerskich, krawieckich i szewskich o godz. 8-jej wieczór.

Na naukę do publicznych szkół dokształcających obowiązana jest uczęszczać młodzież płci obojga, zatrudniona w handlu i rzemiośle oraz młodociani robotnicy i robotnice w wieku od 15 do 18 lat. (k)

Skąd wzięła się rteć we Włocławku

Opinia Państw. Instytutu Geologicznego

Włocławek, 20 sierpnia.

Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie przeprowadził badania nad nadeśtanymi z Włocławka próbkami z glina, zawierającą rteć i rzeczywiście znalazł w nich duży procent tego metalu.

Widoki jednak na znalezienie we Włocławku większych pokładów rtęci, są minimalne.

Na podstawie bowiem gleby kujawskiej należy wątpić, aby we Włocławku znaleźć można było tak rzadki minerał, jakim jest rteć.

Instytut przypuszcza, że na ulicy Toruńskiej, w pobliżu miejsca, gdzie rteć znaleziono, istniał lazaret lub szpital, albo iabryka i stąd odpadki rtęci znalazły się w glinie.

Czwórka najświetniejszych Gwiazd komediowych! Obraz promieniujący szczęściem i humorem

Dziewczę z Paryża

LILY FONS — GENE RAYMOND
Muzyka J. Straussa i S. Rossiniego

GRAND-KINO
Dziś o g. 12 i 2 — 2 poranki
Ceny miejsc od 85 GR.

Nowe powieści

W ostatnich dniach ukazały się nakładem P.A.P. trzy ciekawe powieści z cyklu tak zw. pasjonujących. Rewelacją wśród nich jest kryminalna powieść Henry Bordeaux p. t. „Zabawa w morderstwo“, w której autor francuski odszedł od swego rodzaju i zajął się modnym obecnie tematem sensacyjnym.

Amerykańska powieść Virgila Markhama p. t. „Djabł kusi“ ma te same zalety. Jest to niewątpliwie jedna z lepszych powieści tego rodzaju.

„Pod jednym dachem“ — Anastazji Drennowskiej należy również do rodzaju pasjonujących, choć nie ma w niej nic z sensacji kryminalnej.

Wszystkie książki odznaczają się estetyczną szatą zewnętrzną.

PODRĘCZNIK OBRONY PRZECIWOLOTNICZEJ.

W ostatnich latach doby powojennej jesteśmy świadkami nębywałego rozwoju lotnictwa na całym świecie, co zdaje się wskazywać na to, że punkt ciężkości przyszłych działań wojennych przesunie się z powierzchni ziemi w obszar powietrzny. Niebezpieczeństwo lotnicze podczas ewentualnej wojny przyszłości zwróciło uwagę wszystkich narodów i zmusiło państwa do przygotowań z zakresu obrony przeciwlotniczej. Niebezpieczeństwo to — jak widzimy na przykładach wojny w Abisynii i w Hiszpanii i w Chinach sięga w głąb kraju, godzi w całe społeczeństwo, które bodaj silniej od żołnierzy frontowych odczuje nalożone nieprzyjacielskich. Aby nie być zaskoczonym, naród musi się zdobyć na zorganizowanie obrony. Może być ona czynna i bierna. Obrona czynna ma na celu zwalczanie samolotów nieprzyjacielskich; bierna zaś dąży do zmniejszenia skutków działania lotnictwa.

Dokładny obraz niebezpieczeństwa napadów lotniczych, jak również sposobów walki i obrony daje nam praca wybitnego fachowca majora dypl. M. Jureckiego. Stanowi ona syntetyczne ujęcie całokształtu wiedzy z zakresu obrony przeciwlotniczej.

RUMUNSKI NUMER „WIARUSA“.

Pobył króla Karola II-go w Polsce dał asumpt redakcji „Wiarusa“, organu prasowego podoficerów zawodowych W. P. — do wydania specjalnego numeru poświęconego sprawom sojuszu polsko-rumuńskiego.

Jak i poprzednie numery z serii tak z specjalnych numerów — również i rumuński odznacza się wysokimi walorami wydawniczymi.

Piękna szata zewnętrzna numeru — kolorowy portret króla Karola II-go pędzla H. Dzierżanowskiego i obraz Wojciecha Kossaka p. t. „Szarża pod Rokitną“, bogaty, barwny materiał ilustracyjny i treść składająca się na dodatnie wrażenie, jakie robi numer. Szereg artykułów, wyczerpująco oświetlających stosunki polityczne i gospodarcze obu zaprzyjaźnionych państw, rozporozna artykuł czołowy nac. redaktora „Wiarusa“ kpt. Jerzego Ciepielowskiego o istocie i zasadach sojuszu polsko-rumuńskiego, następnie podają życiorysy króla i wielkiego wojewody, omawiają sprawy wojskowe, polityczne i t. p. Poza tym obszerny dział sprawozdawczy z pobytu Pana Prezydenta w Rumunii i króla z wielkim wojewodą w Polsce.

TEATR POLSKI

ul. Ceglana 27, tel. 112-25

Tylko 2 gościnne występy słynnego komika sceny i ekranu

SZOKE SZAKALLA

Niedziela, dnia 22 sierpnia r.b. o godz. 8.45 w. 1) ALBERT VIII, 2) KWARTET SMYCZKOWY (komedie jednoaktowe)

Poniedziałek, dnia 23 sierpnia r.b. o g. 8.45 w. „ZŁOTO Z KANADY“

Bilety już do nabycia w kasie Teatru Polskiego tel. 112-25.

„BOHATEROWIE MORZA“.

Zdarzają się filmy, które jak fajerwerk wyśkakują ponad poziom. Czasem jest to zasługa scenarjusza, czasem aktorów, lub realizacji. Przeważnie wszystkie te czynniki składają się na to, że powstaje film-arcydzieło.

Z Ameryki dochodzą wiadomości, że zbliża się obecnie taki właśnie „film-fajerwerk“ — „Bohaterowie Morza“. Zrealizowany przez wytwórnię Metro Goldwyn z myślą, że będzie to jeden z wielkich filmów nowej produkcji, stał się film ten światowym sukcesem na największą skalę.

Obsadę „Bohaterów Morza“ stanowią: Freddie Bartholomew, Spencer Tracy, Lionel Barrymore.

Film ten ma scenariusz osnuty na tle powieści Kiplinga „Captains Courageous“. Potęgą wyobraźni i talent pisarski Kiplinga znalazły świetne odzwierciedlenie w filmie.

Wspaniały morski koloryt, zwarta, frapująca akcja — i gra, niebywała, fascynująca gra aktorów — zasłużyły sobie na najwyższe uznanie.

W Hollywood kursują pogłoski, że film „Bohaterowie Morza“ zostanie przedstawiony do najwyższej nagrody filmowej, do t. zw. Wielkiej Nagrody Filmowej Związku Krytyków Filmowych.

Było by to ukoronowaniem triumfalnego pochodu „Bohaterów Morza“ po całym świecie.

Dr. LUDWIK ROZENBERG
ordynuje
w KRYNICY,
willa „ULANA“

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę naszej najukochańszej

B. P.

Z HURWICZÓW BARBARZE POJ

składa serdeczne „Bóg zapłać“

RODZINA

17-letnia dziewczyna zaginęła

Władze poszukują 17-letniej Marty Sokolińskiej, zamieszkałej przy rodzicach przy ul. Krzemienieckiej 28, która 13 b. m. wydała się z domu rodziców. Wysoka szatynka, odziana w sweter i granatową spódnicę — młoda dziewczyna od tygodnia nie daje o sobie znaku życia.

**

W dniu 12 b. m. wyszedł z domu rodzicielskiego w Piotrkowie i przypuszczalnie przebywa w Łodzi 13-letni Ludwik Sawicki. Chłopiec odziany w szarą marynarkę i szare golfy i w płócienne szare gumowe półbuty.

O zaginionym należy meldować w najbliższej placówce policji.

**

Wczoraj została odnaleziona w osobliwych warunkach poszukiwana już od miesiąca Helena Majer z Konstancjowa. Koło przystanku kolei podjazdowej na Zdrowiu zauważył posterunkowy jakąś młodą dziewczynę, śpiącą pod drzewem. Gdy policjant zbliżył się do śpiącej ta obudziła się i próbowała zbiec. Zatrzymana, w opłakanym stanie, w przegniłych bucikach i w łachmanach, została zidentyfikowana jako zaginiona w swoim czasie i usilnie poszukiwana przez rodziców Majerówna. Odstawiono ją do domu rodzicielskiego. (1)

Nasz reporter zanotował:

W mieszkaniu własnym przy ulicy Leszno Nr. 19 zażył w zamiarze samobójczym jodyny 25-letni Herman Kajzerowicz. Lekarz pogotowia udzielił nieszczęśliwemu pierwszej pomocy i pozostawił go na miejscu w stanie silnego osłabienia.

Stanisław Kupisz, zamieszkały przy ul. Kopernika Nr. 12, przeciął sobie żyły u rąk. Desperata znaleziono w kałuży krwi. Lekarz pogotowia orzekł stan nie groźny i opatrzył nieszczęśliwego na miejscu.

W korytarzu domu przy ulicy Generalskiej Nr. 4 w bóje między lokatorkami Janiną Urszula i Józefą Budzikowską. Poparzoną opatrzył lekarz pogotowia.

W fabryce firmy N. Szajnberg przy ul. Kilińskiego Nr. 210 w wypadku przy pracy doznał zniekształcenia palców 45-letni Gustaw Moderak, robotnik, zamieszkały przy ulicy Słowiańskiej Nr. 19. Lekarz pogotowia orzekł stan ciężki i skierował poszkodowanego do szpitala.

Na ulicy Letniej zmarł nagle wskutek pęknięcia błony mózgowej 67-letni Teodor Niesner, zamieszkały przy ulicy Letniej Nr. 13. Zwłoki przekazano rodzinie.

Na ulicy Kamienieckiej Nr. 5 porzucone zostało przez nieznaną kobietę dziecko płci żeńskiej, liczące około 2-3 miesięcy.

W lokalu wydziału opieki społecznej przy ulicy Zawadzkiej 11, jakaś kobieta pozostawiła dziecko płci męskiej, liczące ok. 2 lat życia.

Dzieci przesłano do domów wychowawczych.

Józef Zaleski, zamieszkały przy ulicy Wesołej Nr. 4 (Chojny), został zatrzymany na ulicy i pociągnięty przez policję do odpowiedzialności karnej, ponieważ w zaprzęgu używał konia okulawionego.

Do mieszkania Szczepana Lange przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 209, po wyrwaniu zamków u drzwi, dostał się nieujawnieni dotychczas sprawcy, którzy splondrowali mieszkanie i skradli garderobę oraz inne rzeczy, wart. 600 zł.

Bronisław Jankowski, zamieszkały przy ulicy Limanowskiego 31, zameldował, że w czasie

Z powodu zgonu

B. P.

BARBARY POJ

składa wyrazy współczucia p. WŁADYSŁAWOWI POJOWI

Wydawnictwo „Republika”

sp. z ogr. odp.

W niedzielę, dnia 22 bm. o godz. 1 pp., w pierwszą rocznicę śmierci

B. P.

Dr. Hermana Szumachera

odbędzie się nabożeństwo żałobne i odsłonięcie pomnika o czym zawiadamiają

Żona i córka

Jutro, w niedzielę, dnia 22 sierpnia 1937 r., jako w pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszej nieodżałowanej Matki

B. P. ZE ZŁOTOWSKICH

SALOMEI ZYLBERMAN

odbędzie się na cmentarzu żydowskim o godz. 12.30 nabożeństwo żałobne oraz odsłonięcie pomnika, na które zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

DZIECI

W niedzielę, dnia 22 bm. o godz. 12.30 w pierwszą rocznicę śmierci naszego uko-

B. P.

ADOLFA ŻADZIEWICZA

LEKARZA-DENTYSTY

odbędzie się nabożeństwo żałobne i odsłonięcie pomnika na cmentarzu Żydowskim, o czym zawiadamia krewnych, przyjaciół i znajomych

RODZINA.

jego nieobecności włamali się do jego mieszkania złodzieje i skradli maszynę do szycia, jednak splonieni przez sąsiadów porzucili łup i zbiegli.

Do mieszkania Mannela Erlcha przy ulicy Kamiennej Nr. 1 włamali się złodzieje i skradli różne rzeczy, wartości 300 zł.

Na ulicy Andrzeja 56 skradziono w nocy płyty żelaznego mostka wjazdowego, stanowiącego własność zarządu m. Łodzi.

Z mieszkania Janiny Józwiak przy ulicy Jodłowej Nr. 8, nieznanymi sprawcami skradli garderobę, wartości 300 zł. Złodziei poszukuje policja.

Rozmańności ze świata

KŁOPOTY AMERYKANSKIEJ POCZTY
Urzędy pocztowe mają nielada kłopot z ręczaniem przesyłek adresatom noszącym stokrotkę identyczne nazwisko i imiona. W chwili obecnej 1.300.000 obywateli o nazwisku Smith, 1.204.000 razy powtarza się nazwisko Johnson, 730.000 ludzi nosi piękne nazwisko Brown, a 684.700 wabi się Williams. Do tego jeszcze, że nazwisko Jones noszone jest przez 658.900 osób, a nazwisko Wilson „jedynie” przez 422.300 obywateli!

Nic więc dziwnego, że poczta amerykańska zmuszona była wynaleźć jakiś radykalny sposób usuwający możliwość pomyłek przy doręczeniu listów. Zarządzono więc, że wszyscy obywateli noszący jedno z wyżej wymienionych nazwisk, zgłoszą się do swoich miejscowych oddziałów pocztowych, w celu zmiany numeru rejestracyjnego, wykluczając tym samym możliwość pomyłek. Na terenie każdego oddziału pocztowego można więc już teraz spotkać na przykład Smitha V, lub Williama XI, czy wreszcie Wilsona XVI. Nijczem królów!

TYLKO DZIESIĘĆ RAZY...

W U.S.A. każdy stan wydaje prawa, które obowiązują w jego granicach. W ten sposób zdarza się, iż to, co w jednym stanie jest dozwolone, staje się w drugim karalnym. Niką też z tego, iż w ustawodawstwie tych stanów istnieją przepisy wręcz sprzeczne. Ostatnio np. w stanie Luizjana uchwalono prawo, w myśl którego każdy mężczyzna ma prawo „tylko” dziesięć razy wstąpić do związku małżeńskiego. Pobudkę do uchwalenia tej ustawy dał aktor, Brownie, który ożenił się po raz 24-ty. Jest to prawdopodobnie rekord w tym polu, ale władze stanu Luizjana nie są zwolennikami takich rekordów za moralne i godne traktowania, postanowiły ograniczyć zapędy niektórych rekordzistów w dziedzinie rozwodów.

KTO KUPI SŁONIE?

W państwie Burma, na północno-wschodniej granicy Indii brytyjskich, przystąpiły do wojskowej motoryzacji stacjonowane oddziały angielskich. Artyleria górskich posługiwała się dotąd słoniami, jako zwierzęta pociągowe, zastąpiła je przez traktorami używanymi w artylerji i trenach, zostawiając im tylko „bruk”. Ponieważ utrzymanie gruboosłoniowatych zwierząt jest bardzo kosztowne, w tym celu, wystawiono je na sprzedaż. Amatorzy znaleźli się co prawda, ale mało, by armia 10.000 słoni została uplastyczniona. Przeważnie parę tysięcy tych olbrzymów czeka na nabywców.

PODATEK OD SERENADY.

Zarząd miejski miasta Messyny na wyspie Sycylii wpadł na wysoce oryginalny sposób przysporzenia kasie miejskiej nowych dochodów. Oto postanowiono nałożyć podatek na nutowe serenady miłosnych. Każdy, kto teraz przy wórze gitar odśpiewa serenade pod oknem ukochanej, musi wykazać się na zapłacone pozwolenie w sumie 10 lirów. Nowy podatek spotkał się — rzecz jasna — z gorącym protestem młodych amantów, przybyli en masse przed gmach zarządku miejskiego i wyprawili „kocia” serenadę przed mi burmistrza.

KANAŁ ATLANTYK — MORZE ŚRÓDZIEMNE

W kołach gospodarczych francuskiej powstał plan budowy kanału, mającego połączyć Atlantyk z morzem Śródziemnym. Kanał ten, którego dług projektu miałby biec od Bordeaux przez zyskanu Garonny do Tuluz, stamtąd przez ujście istniejącego już kanału du Midi do morza. Cette nad morzem Śródziemnym. Długość kanału wyniosłaby 430 km., szerokość 50 metrów, a głębokość — 11 metrów, tak, iż nawet wielkie okręty wojenne mogłyby z pominięciem cieśniny baltarskiej przepływać z Atlantyku na Morze Śródziemne. Kanał zostałby zaopatrzony w szluz z powodu różnic terenowych.

Projektodawcy przewidują, iż całkowita budowa kanału przy zatrudnieniu około 100.000 robotników zostałaby ukończona w ciągu 5-6 lat. Nowy kanał miałby przeć gospodarstwo, co ma wielkie znaczenie strategiczne, umożliwiając szybkie przerzucenie francuskich okrętów jennych z Atlantyku na morze Śródziemne.

Nieście pomoc najbiedniejszym

Pierwszy film „historyczny”

Niemowlece lata dziesiątej muzy. — Aktor Psylander i reżyser Olsen. — Jak się robiło filmy egzotyczne?

Pewien starszy pan, który należy do pionierów dzisiejszego filmu, spędził w Kopenhadze: resztę życia: jest to Ole Olsen, ongiś generalny dyrektor Północnego Towarzystwa Filmowego (Nordisk). Niedawno zgłosił się do niego reporter filmowy jednego z wielkich pism duńskich i przedkładał mu różne projekty i pomysły i zabawnych historyjek z przebiegiem filmu. Olsen był pierwszym człowiekiem, który nakreślił film z akcją. Właściwość tej taśmy filmowej wynosiła 10 metrów — dla ówczesnych stosunków rzecz zupełnie niesłychana. Treść filmu była tematem z historii Danii.

Ole Olsen był początkowo dyrektorem kabaretu „Tivoli” w Malmö. Aż do uroczajów program, postanowił on w tym dniu pokazywać publiczności swoje obrazy fotograficzne. Po jakimś czasie przyszło mu na myśl, że krótkie filmy mogą także mieć akcję. Był on pierwszym, który nakreślił pewnego rodzaju przegląd wojny, dał bowiem polecenie sfilowania uroczystości pogrzebowych śmierci króla duńskiego Krystiana. Pierwszy film Olsena z akcją miał wielkie powodzenie. Treść tego filmu była niesamowita i wzruszająca. Wyprzedzili go w nim rycerze w pancerzach i romantyczne panienki w średniowiecznych kostiumach. Olsen od razu zorientował się, że film z akcją ma wielką przyszłość i zaangażował wtedy pierwszego aktora, którego można nazwać w dziedzinie filmowej „Waldemarem Psylanderem”, dziś dawno zapomniany, był dzięki tym pierwszym filmom wielką popularnością na całym świecie.

Wszystkich krajów przysyłał mu listy i setki listów. Pewnego dnia dostał list od Olsena z Syberji, w którym jakiś lekarz komunikował, że jego pacjentka, córka bogatego kupca, zwariowała z miłości do Psylandera. Lekarz był zdania, że jedynym ratunkiem dla tej nieszczęśliwej będzie, aby przyszła jej się fotografia aktora, który wywarł na niej takie wrażenie. Fotografii tej oczywiście Psylander nie miał, więc postanowił, że w filmie Olsen wysłał jej fotografię bohatera swych filmów, który jednak wszystkie były nieudane. Wynik był zdumiewający. Po kilku dniach nadszedł list z podziękowaniem od tego samego lekarza, który komunikował, że próba się udała i że jego pacjentka wyzdrowiała.

Olsen nakreślił także pierwszy film historyczny. Robiło się to wtedy w ten sposób, że ustawiano kilka palm, a jeździły na statystów wciągał na siebie i wchodził na lwy i wzbudzał takie zdenerwowanie wśród widzów, iż policja zmuszona była zabronić wyświetlania tego filmu w całej Danii. Naskutek tego Stamtąd Zjednoczone zamówiły pięćdziesiąt kopii tego sensacyjnego filmu. W tym czasie powstała w przedmieściu Kopenhagi, Valbu, pierwsza pracownia filmowa... w podwórzu.

Krótko przed wybuchem wojny światowej młody przemysł filmowy zaczął się nieoczekiwanie szybko rozwijać. Właściciel powieściopisarz Sophus Michaelsen otrzymał za współpracę przy filmie „Wielki Pokój” honorarium w wysokości 50.000 koron. Asta Nielsen, słynna później na całym świecie aktorka filmowa, odnosiła się początkowo bardzo niechętnie do tego nowego rodzaju sztuki. Gdy Olsen zwrócił się do niej po raz pierwszy z propozycją, by zagrała główną rolę w jego filmie, od-

mówiła mu z oburzeniem. Odmowę motywowała tym, że nie można przecież wymagać od aktorki kopenhaskiego teatru „Dagmar”, by występowała w przedstawieniu, które nadaje się na widowisko jarmarczne.

Ole Olsen prowadzi dzisiaj spokojne

życie w odosobnieniu. Stracił on znaczną część swego majątku, który ulokowany był w rosyjskich papierach państwowych. Jego największą dumą jest wspaniały zbiór porcelany, znany wszystkim „neserom”.

M. J. Dubreuil.

Na froncie robotniczym

Zatargi o płace w fabrykach trwają

W dniu wczorajszym w kilku fabrykach włókienniczych wybuchł zatarg na tle nieprzezwyciężania nowej taryfy plac.

Robotnicy wykończalni i farbiarni przy ul. Katnej 12 pod firmą „Polesie” zastrajkowali, domagając się wypłaty zarobków według nowego cennika.

Strajk wybuchł także w Boryszowskiej Manufakturze, gdzie robotnikom przyznano podwyżkę, ale od dnia 10 b. m. Po kilkogodzinnym strajku firma zgodziła się stosować nową taryfę poczynając od dnia 2 sierpnia.

Na tym samym tle wybuchł także strajk w fabryce Ibego przy ul. Zgierskiej.

Dwa cechy stolarzy zawiadomiły

wczoraj inspekcję pracy, że zgadzają się przyznać robotnikom 10 proc. podwyżkę plac.

W związku z tym zwołana została na nadchodzący wtorek ponowna konferencja z udziałem przedstawicieli wszystkich pracodawców, celem zlikwidowania zatargu w łódzkim przemyśle drzewnym.

Jak wiadomo, przemysłowcy przyznali majstrom fabrycznym 10 proc. podwyżki. Podwyżka ta jednak nie zadowolila majstrom, którzy domagają się podwyższenia plac o 20 proc.

W nadchodzący poniedziałek odbędzie się wspólna konferencja, na której sprawa ta oraz szereg innych będzie omówiona. (k)

Transmisja z Salzburga

dla polskich radiosłuchaczy

Festiwale salzburskie obejmują nie tylko przedstawienia operowe, wielkie koncerty symfoniczne i kościelne, ale również przemile, uroczyste i niezwykle artystyczne wieczory „serenad”, urządzone pod gołym niebem na stylowym dziedzińcu rezydencji arcybiskupiej. — Starszy to zwyczaj muzykowania na placach i dziedzińcach domów i pałaców, rozpowszechniony przede wszystkim w Austrii XVIII wieku. Jeszcze za życia Mozarta obchodzono w ten sposób wszelkie rodzinne uroczystości i ani Mozart ani Haydn, ani Beethoven nie gardzili tego rodzaju kompozycjami o charakterze towarzyskim. Tym to okolicznościom mamy do zawdzięczenia prawdziwe arcydzieła muzyczne, z których kilka usłyszymy w transmisji z Salzburga.

Wieczór serenad poświęcony wyjątkowo utworom Mozarta, największym arcydziełom tego rodzaju literatury muzycznej, odbędzie się w poniedziałek, d. 23 sierpnia o godzinie 21:05 i transmitowany będzie przez wiele rozgłośni światowych, w tym także przez radiostację polską. Rozpocznie go marsz D-Dur k. v. 408, stosownie do dawnego zwyczaju. Muzycy bowiem, pragnąc urządzić serenadę, wkraczali przed dom, czy pałac przy dźwiękach skomponowanego w tym celu marsza.

Następnie wykonana zostanie Symfonia D-Dur t. zw. „Haffnerowska”, bo skomponowana przez Mozarta, jako sercacha na uroczystość rodzinną kupca Haffnera, przyjaciela ojca Mozarta. — Później Mozart przerobił serenadę tę na symfonię, zachowując jednak jej pogodny, towarzyski charakter. Utwór następnym to „Divertimento” F-Dur (także rodzaj serenady), zwane „Lodron'sche Nachtmusik”; nazwa pochodzi od księżniczki Antoinette de Lodron, na której dzień urodzin utwór ten został skomponowany. Koncert zakończy „Trzy tańce niemieckie” k. v. 605, przeznaczone prawdopodobnie na karnawał, którego jednak Mozart już nie dożył. Przedwczesna śmierć (1791) wyrwała spośród żywych kompozytora, liczącego wówczas lat 35.

Wieczór Serenad mozartowskich zapowiada się niezwykle. Nigdzie bowiem kult muzyki Mozarta nie osiągnął takiej wyżyny, takiego nasilenia, jak podczas festiwali w Salzburgu, miejscu urodzenia tego genialnego kompozytora. Świętna orkiestra Wiedeńskich Filharmoników pod dyr. Bernarda Paumgartnera, wykonująca koncert, gwarantuje iak najwyższy poziom artystyczny. Dla radiosłuchaczy całego świata będzie to prawdziwa i niezwykle uczta muzyczna.

6-letnia dziewczynka zginęła w płomieniach

Straszny wypadek na wsi

We wsi Krzecica powiatu sieradzkiego wydarzyła się straszna tragedia. Na polu gospodarza Trzeciaka grupa małych dzieci paliła ognisko. 6-letnia Jadwiga Trzeciakówna podszła do ogniska z naczyniem chrustu i ściółki w fartuszkach. Dziewczynka, stojąc nad samym ogniem wysypała całą zawartość fartuszków w płomienie. W jednej chwili na dziecku zajął się sukienka. Przerazeni chłopcy rozbiegli się, nie wiedząc co począć z strasznie krzyczącą i wzywającą pomocy dziewczynką. Gdy nadbiegli rodzice i ugasiли płonącą na dziecku odzież — miała być tak strasznie poparzona, że w drodze do szpitala zmarła.

Strażnicy zdołali zatrzymać tylko jednego. Był nim 56-letni Piotr Pacholak z Wielunia. Podczas rewizji znaleziono przy nim 10 kilo sacharyny.

Zatrzymany wyjaśnił, iż działał z polecenia Fajwela Wrocławskiego, dla którego od dłuższego już czasu przemyczał z Niemiec specjalnie sacharynę. Podjęte niezwłocznie poszukiwania za Wrocławskiem nie dały rezultatu: zdołał on zbiec w międzyczasie.

We wsi Męka pod Sieradzem ujawnione zostało niezwykle oszustwo. U małopolskiego Józefa Bronki zatrzymano jakiś oszust, który podawczy się za przedstawiciela biura werbunkowego do roboty rolnych w Poznańskim — przyjmował od b. licznych kandydatów zapisy, poparte wpisowym w wysokości 2 zł.

Oszust nabrał w ten sposób kilkaset ludzi nawet z odleglejszych wsi, poczem zbiegł. Władze prowadzą energiczne poszukiwania. (k)

Falszywe pogłoski

W jednym z pism sportowych ukazała się tego rodzaju wersja, dotycząca ŁKS-u: „Po powrocie Pogoni z Krakowa, kursują we Lwowie sensacyjne pogłoski o możliwości odebrania ŁKS-owi pięciu punktów z meczów wyjazdowych wiosennej rundy. Z dość niejasno i tajemniczo przedstawionych relacji wynika, że rzekomo Garbarnia posiada niezbitę dowody stwierdzające, iż ŁKS wstawił do swego napadu gracza zupełnie nieuprawnionego, który grywał zawsze pod zmienionym nazwiskiem jednego ze zgłoszonych formalnie do PZPN zawodników klubu łódzkiego. Podobno Garbarnia ma już skompletowany materiał dowodowy, a nawet fotografię zbiorową drużyny ŁKS z „bohaterem” tej nowej afery i protest swój w najbliższych dniach przedstawi Lidze”.

W sprawie tej zwróciliśmy się do obecnego kierownika sekcji piłkarskiej ŁKS-u p. W. Cylla, który nam wyjaśnił, że nie ma pojęcia skąd się tego rodzaju pogłoski wzięły, gdyż ŁKS zarówno z Garbarnią jak i z innymi drużynami grał w swym normalnym ligowym składzie i nie było w drużynie gracza nieuprawnionego. Pogłoski te są dla ŁKS-u wielce krzywdzące.

Jutro mecz piłkarski

Union Touring—TUR

W dniu jutrzejszym o godz. 17-ej rozegrany zostanie na boisku TUR-u towarzyski mecz piłkarski między mistrzem okręgu Union-Touringem a TUR-em.

Osemka Łodzi

na tournée do Niemiec

Kapitan związkowy ŁOZB. ustalił już reprezentację Łodzi na tournée do Niemiec, która według kolejności wag przedstawia się następująco: Usielski, Wojciechowski I, Augustowicz, Mikołajczyk (wszyscy Geyer), Bartosiak (Zjednoczone), Chmielewski (IKP.), Pisarski (Geyer), Pietrzak (IKP.). Rezerwowi: Kasznia (WIMA), Ostrowski (Gyere), Klodas (WIMA).

ŁOZB. stara się o pozyskanie na wyjazd Woźniakiewicza, który jak wiadomo, przed kilku dniami przestał być zawodnikiem łódzkim, przenosząc się do Warszawianki. Wątpić jednak należy czy Woźniakiewicz, który rozpoczyna służbę wojskową, będzie mógł pojechać do Niemiec.

Dziś mecz bokserski

WIMA—Zjednoczone

W hali sportowej WIMY przy ulicy Rokicińskiej 82 rozegrane zostanie w dniu dzisiejszym towarzyskie spotkanie pięściarskie WIMA—Zjednoczone. Bardzo interesująco zapowiadają się walki: Madej—Michalak, Owczarek—Bartosiak i Klodas—Jaska. Początek meczu o godz. 20-ej.

CASINO
Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10

Ostatnia sensacja Broadway'u, Londynu i Paryża
GRA ŻYCIA
wg. znakomitej sztuki **Artyści**
W r. gł. Carola LOMBARD i Fred Mac Murray
Dziś o godz 12 i 2 — 2 PORANKI 80 gr.
wszystkie miejsca
Na pozostałe seanse — od 1 ZŁ. 09.

S. Bełchatowski, Wien IX
KINDERSPITALGASSE 1,
tel. A. 25-600
załatwia we Wiedniu wszelkie sprawy handlowe i odnajmuje u siebie w mieszkaniu przyjezdnych z kraju pokoje na krótszy lub na dłuższy czas.

Wyjaśnienie

W związku z naszą informacją o użyciu starościnieckiego wyjaśniamy, że została okazana na zapłacenie grzywny nie sprzedaj mięsa nadgniętego, lecz mięsa rybnego.

Wymiana międzynarodowa

Pisząc o dość wyraźnym zahamowaniu się zwykłego ruchu cen na świecie — wspominaliśmy, że nie towarzyszy temu wcale pomniejszenie aktywności gospodarczej. Warto na ten temat parę słów więcej powiedzieć.

Świat obchodzi właśnie szczególną „uroczystość”. Handel światowy osiągnął wreszcie swój najwyższy powojenny poziom przedkryzysowy, t. j. poziom z roku 1929! Szczerba w międzynarodowej wymianie towarowej zrobiona przez jeden z najcięższych w ostatnich dziesięciokrotności lat kryzysów została w ten sposób przez ludzką nadrobioną. Zapewne zmiana ta przekroczy niebawem cyfry poprzedniej prosperity. Zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju towary nie zmniejsza się: kraje wysoko-przemysłowe zgłaszają ciągle niemający popyt na surowce, np. wywołany przez cywilną i wojenną produkcję metalurgiczną gład rud, a kraje surowcowe za silane pieniądzem za swe produkty są coraz lepszymi odbiorcami fabrykatów. Silna tendencja dla frachtów morskich, najlepszy wykładnik dobrej tendencji w międzynarodowej wymianie towarów, utrzymuje się.

Niepodobna więc już mówić, jak się przed kilkunastu jeszcze miesiącami wiało, o koniunkturze ogniskowej, (koniunkturze ognisk).

Stała się ona niewątpliwie już — o ile chodzi o jej zasięg — powszechna.

Niebezpieczeństwa wynikłe przed parą tygodniami z zaburzeń na rynku złota a po tym — na rynku pracy ludzkiej (ruch strajkowy we Francji, Anglii i Stanach) zostały narazie szczęśliwie wyminięte.

Nic dziwnego, że ekonomiści zastanawiają się nad drogami dalszego pochodu koniunktury, jak zwłaszcza nad tym czy handel międzynarodowy dojdzie do swych rozmiarów przedwojennych (stan z roku 1929 był tylko ułamkiem poziomu o 15 lat wcześniejszego). Pamiętajmy przytem, że ilość oraz jakość ludzkich potrzeb i środków ich zaspakajania w ubiegłym ćwierćwieczu potężnie wzrosła.

Przy całym sceptycyzmie, jaki zaskarbiły sobie wszelkie konferencje międzynarodowe, jak zwłaszcza obchodząca akurat teraz dziesięciolecie jubileusz swej „klapy” wielka konferencja londyńska — trudno się nam oprzeć wrażeniu, że powrót wymiany międzynarodowej do dawnej przedwojennej świetności, możliwy jest tylko poprzez zakrojona na skalę światową akcję w kierunku zliberalizowania dostępu do surowców, zliberalizowania wymiany towarów, a co z tym się wiąże, kapitałów i ludzi.

Przeszkody czynione dzisiaj, zwłaszcza w niektórych punktach świata, są zbyt potężne, aby mógł je skutecznie zwalczyć sam spontaniczny pęd dzisiejszej koniunktury.

Przepowiednie na ten temat są — rozumie się — więcej niż ryzykowne.

Dr. A. Z.

Silny wzrost eksportu włókienniczego z Białegostoku

Eksport włókienniczy z okręgu białostockiego w lipcu wyniósł ogółem 346.209 kg. wartości 1.460.569 złotych wobec 74.074 kg. wartości 408.662 zł. w czerwca r. b. Największym odbiorcą był rynek chiński. Poważny wzrost eksportu, w porównaniu z poprzednim miesiącem, tłumaczy się rozpoczętym sezonem wysyłkowym, który w miesiącu sprawozdawczym był szczególnie ożywiony z powodu niedawno zakończonych strajku i przesunięcia dzięki temu wcześniejszych terminów wykonania zamówień na najbliższy okres postrajkowy.

Aukcje wełniane we Francji

Najbliższe aukcje wełniane w Roubaix-Tourcoing odbędą się 23, 24 i 25 września.

Zniżka cen przedzdy bawełnianej

Redukcja cen o 1 i pół centa na kg.

O odbyło się posiedzenie komisji porozumiewawczej producentów i przetwórców przedzdy bawełnianej, poświęcone ustaleniu nowych cen półfabrykatu w związku ze spadkiem notowań surowej bawełny.

Na posiedzeniu przedstawiciele Zrzeszenia Producentów Przedzdy Bawełnianej zgłosili gotowość **OBNIŻENIA CEN PRZEDZDY O 1½ CENTA ZŁOTEGO NA KILOGRAMIE**, co odpowiada zgórą 3 proc. cen obecnych.

Reprezentanci Zrzeszenia podkreślili, iż spadek cen bawełny nastąpił już

po zaopatrzeniu się przemysłu w surowce, skutkiem czego na składach zarówno producentów, jak i przetwórców przedzdy znajdują się poważne ilości półfabrykatu, wyprodukowanego z surowca droższego. Z tego względu zniżka cen przedzdy musi być przeprowadzona w sposób, który uwzględniłby interesy większości przemysłu bawełnianego, w przeciwnym bowiem razie nastąpić mogłyby na rynku przedzdy wstrząsy specjalnie niepożądane w okresie intensywnych przygotowań sezonowych.

Ze strony odbiorców przedzdy wysunięty został wniosek o zredukowanie cen półfabrykatu o blisko 5 centów tych na kilogramie. Zdaniem przemysłowców przetwórczego spadek cen bawełny w kwiecie usprawiedliwia zgłoszoną propozycję.

W sprawie tej **OSTATECZNA DECYZJĘ WYDA MIN. PRZEMYSŁU I HANDLU**, do którego przesłano wniosek przewidujący obniżenie cen przedzdy 1½ centa na kg.

Konfekcja zimowa dla Ameryki

Stany Zjednoczone zwiększają import gotowej odzieży

Żywe zainteresowanie wśród kół eksporterów łódzkich wywołały wiadomości o znacznym zwiększeniu możliwości eksportu gotowej odzieży.

szczególnie zaś zimowych ubrań sportowych, do Stanów Zjednoczonych A.P.

Poszczególne wielkie amerykańskie koncerny i domy towarowe, dla ułatwienia sobie skupu tych artykułów w Europie, założyły w Wiedniu biuro zakupu, które podjęło już prace. Fakt ten świadczy wyraźnie, że możliwości eks-

portu tych artykułów na najbliższy czas są bardzo poważne.

W naszym eksporcie włókienniczym wywóz konfekcji zajmuje pozycję dość pokazną, przyczem eksporterzy łódzcy poświęcają dużo uwagi rynkowi amerykańskiemu, posiadającemu pod tym względem dużo możliwości. Co roku organizacje gospodarcze delegują do Stanów Zjednoczonych

specjalnych wysłanników dla badania tamtejszego rynku, nawiązywania nowych i rozszerzenia starych

kontaktów handlowych. W październiku — jak donosiliśmy — wyjechał do Stanów Zjednoczonych, przy pomocy łódzkiej Izby Przemysłowo-Handlowej delegat eksportowy, który bierze z sobą

szereg kolekcji

najpoważniejszych łódzkich firm portowych. W czasie swego pobytu Ameryce delegat eksportowy zamierza sować się ma możliwościami eksportu odzieży zimowej.

5384 tys. zł. zysku Żyrardowa

12 zł. dywidendy od akcji 100-złotowej

W Warszawie odbyło się doroczne walne zebranie akcjonariuszów Sp. Akc. „Żyrardów”, likwidując ostatecznie t. zw. „Sprawę żyrardowską”.

Sprawozdanie imieniem sekwestru sądowego złożył prez. Wacław Szuyski, przy czym wyraził opinię, że **sprawa żyrardowska kończy się pomyślnie dla**

akcjonariuszów. Podkreślił on, że okazało, pewne formy i sposoby cypowania kapitału obcego są nieszczerne i że mniejszość może ochronę przed wyższym większością

Przeciwko aukcjom wełnianym w Łodzi

wypowiada się Min. Przemysłu i Handlu

Jak się dowiadujemy, sprawa utworzenia w Łodzi przy giełdzie zbożowo-towarowej aukcji wełną krajową znalazła się na martwym punkcie, wskutek czego termin jej ostatecznego rozstrzygnięcia nie wydaje się być bliskim.

Po załatwieniu przez komitet organizacyjny wszystkich czynności przygotowawczych sprawa powyższa została przesłana do ostatecznej decyzji do Min. Rolnictwa oraz Min. Przemysłu i Handlu. Min. Rolnictwa, opowiadające się w zasadzie za decentralizacją jarmarków

wełny krajowej, nie oponowałoby przeciwko powołaniu do życia aukcji łódzkich, natomiast pewne zastrzeżenia odnośnie tej kwestii wysuwa Min. Przemysłu i Handlu oraz niektóre grupy gospodarcze.

W tych warunkach decyzja w omawianej kwestii uległa zwłoczce, tak, iż na razie trudno przewidzieć kiedy ona może nastąpić a nawet jaki obrót przyjmie powyższa sprawa. W kołach zainteresowanych liczą, iż sytuacja wyklaruje się dopiero późną jesienią.

Kupiectwo prowincjonalne bez towaru

zimowego.—Duże zainteresowanie wyrobami wełnianymi

Jak wiadomo, w związku z rozpoczęciem się sezonu zimowego we włókiennictwie, producenci tkanin wełnianych już przed paru tygodniami wystali na prowincję swoich przedstawicieli, celem otrzymania zamówień. Jakkolwiek przedstawiciele ci przywieźli, jak narazie, niewielkie zamówienia, to jednak stwierdzają oni, że na prowincji zainteresowanie tkaninami wełnianymi zimowymi jest w tej chwili stosunkowo bardzo duże. Tłumaczyć to należy w pierwszym rzędzie tym, że nikt z kupców prowincjonalnych nie posiada na składzie żadnych zapasów towarów, będzie więc zmuszony do poczynienia odpowiednich zakupów.

Jak przewidują w kołach zainteresowanych — w związku ze zbliżającymi się świętami żydowskimi popyt na towary wełniane wzrośnie poważnie już

w dniach najbliższych, po czym nastąpi cisza, która trwać będzie aż do października.

Do obaw bardzo pomyślnych zaliczyć należy fakt, że w branży tej wypłacalność klienteli jest zupełnie dobra.

Ceny towarów wełnianych kształtują się pod znakiem tendencji utrzymanej coraz częściej jednak zdarza się, że producenci domagają się cen o kilka procent wyższych, tłumacząc to zwyczajną robocizną. W rzadkich jednak wypadkach zwyczajka ta akceptowana jest przez odbiorców.

Uruchomienie w fabrykach wełnianych naogół nie jest obecnie zbyt wielkie, co tłumaczyć należy tym, że większość przemysłowców pracuje bardzo ostrożnie, pragnąc uniknąć pracy na skład.

KU UWADZE KSIĘGOWYCH!

W związku z projektem nowej ustawy o księgowych wzywamy wszystkich księgowych do natychmiastowego wypełnienia kwestionariuszy, które można otrzymać w Sekretariacie naszego Związku w godzinach od 1-ej do 2-ej po poł. i od 6-ej do 10-ej wiecz.

SEKCJA KSIĘGOWYCH Powszechnego Związku Zawodowego Pracowników Handlowych i Biurowych w Polsce, Oddział w Łodzi AL. KOŚCIUSZKI 21, tel. 157-70

W poniedziałek, dn. 30-go sierpnia br. odbędzie się specjalne zebranie księgowych, poświęcone sprawie ustawy.

Upadłości i układy

Alfons Fiedler, wł. sklepu przyborów graficznych przy ul. Nawrot Nr. 2, p. l. Poppel, wł. Alfons Fiedler, złożył do Sądu podanie o otwarcie postępowania układowego, celem zawarcia przez tegoż podającego układowego. Jednocześnie Sąd wyznaczył termin 17 października 1937 r. Nadmienić należy, iż Sąd otworzył postępowanie w powyższej sprawie po zasięgnięciu opinii o firmie w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Inspektoracie Pracy i Ubiegłych, który razili się o przedsiębiorstwo Alfonsa Fiedlera.

Proszek od **BOLU GŁOWY**
 KOWALSKINA
 PRZY PRZEZIĘBIENIU
 GRYPIE; KATARZE

Doktor
Henrykowski
 Specjalista chorób wenerycznych,
 skórnych i kobiecych
TRAUJUTTA 9, Telefon 262-98
 od 8-11-ej i od 6-9-ej wieczór
 w niedziele i święta od 9 - 12.30.

DR. MED.
TREPMAN
 specjalista chorób wenerycznych,
 skórnych, moczopłciowych
Zawadzka 6 tel. 234-12
 przyjmuje od 8-11, 2-4 i 6-9 wiecz
 w LECZNICY OMEGA
 Główna 9 od 4-6 w.

D' Reicher
 Specjalista chorób
 skórnych, wenerycznych
 i seksualnych
 Leczenie promieniami Roentgena
 Południowa 28. Tel. 201-93
 przyjmuje od 8-11 rano i od 5-8
 wiecz. w niedziele i święta od 9 - 12.

LEKARZ - DENTYSTA
B. Nusbaumowa
 Przyjmuje od 5 do 8 po poł.
Piotrkowska 51
 TELEF. 121-23.

DR. MED.
JAN POLAK
 CHOROBY WEWNĘTRZNE
 I ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
 TEL. 164 21
 godz. przyjęć 5-7.

DR. MED.
J. HAJMAN
 choroby wewnętrzne, mieszka obecnie
Aleje Kościuszki 97
 (róg Bandurskiego), tel. 163-12
 Przyjmuje od 4.30 do 6-ej po południu

DR. MED.
M. TAUBENHAUS
 AKUSZER-GINEKOLOG
 Przyjmuje od 8-9 r. i 4-8 w.
Zgierska 11, 246.09

PRZYCHODNIA dla chorych
WENERYCZNIE
 mężczyzn i kobiet
PIOTRKOWSKA 88
 Leczenie chorób wenerycznych i skór-
 nych. Kobiety i dzieci przyjmuje kobie-
 ta - lekarz. Przychodnia czynna od
 9 r. do 9 w. Specjalny gabinet kosme-
 tyczny. PORADA 3 ZŁ.

DR. MED.
Z. Pinčewska
 CHOR. KOBIECE
ul. Gdańska 28, I p. front,
 tel. 108-01
 wznowi przyjęcia 1/IX-1937 r.
 godz. przyjęć 4-7.

JUŻ UKAZAŁ SIĘ NR. 32
 barwnego tygodnika obrazkowego
„WĘDROWIEC”

Na treść numeru składają się:

**Sfrazacka
 przygoda
 Dodka
 i Lopka**

Niezwykłe
 i arcy-
 zabawne
 perypetie
 dwóch
 popularnych
 wesołków

oraz szereg emocjonujących powieści,
 zabawnych humoresek i filmów rysun-
 kowych.

CENNE NAGRODY DLA CZYTELNIKÓW!
 Cena numeru tylko 10 groszów.
 Do nabycia wszędzie.

Drobne ogłoszenia w „Republice”

są najlepszym i najtańszym środkiem
 zetknięcia zainteresowanych stron.

Kto chce:

- 1) znaleźć lokatora lub sublokatora,
- 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój,
- 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz,
- 4) kupić cośkolwiek okazjnie,
- 5) dostać posadę,
- 6) wyszukać pracownika -

niechaj poda drobne ogłoszenie
 do „REPUBLIKI”

„OLLA-CRISTALLIN” to rewelacja!

**P.P. pracodawcy
 i pracownicy!**

Jeśli macie kłopoty w związku z jaką
 kolwiek sprawą ubezpieczeniową w
 Ubezpieczalni lub Z.U.S. w Warszawie
 - zadzwonić do b. inspektora ZUPU
 Górskiego, Łódź, Wólczańska 222,
 m. 20, tel. 222-17.

**SANATORJUM
 W CHELMACH**
 (W SOSNOWYM LESIE)
 Inhalatorium i pneumatyczna kamera
 przeciwallergenowa dla astmatyków.
 Elektryczność. Kanalizacja. Telefon.
 STAŁA OPIEKA LEKARSKA.
 Zgłoszenia: Tel. 127-81 i 122-60.

BALSAMICZNY
SOLDO
 DO NÓG
 GASECKIEGO
 (Z KOGUTKIEM)
 usunąć ból, pieczenie
 nacięciem nóg, zmniejszyć
 odciążenie, które po tej kąpieli
 dają się usunąć nowym
 sposobem. Przyjmuje
 wszędzie na aptokawach

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
 I CHIRURGII JAMY USTNEJ W ŁODZI.
 PRYWATNY GABINET I KRYTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 64, tel. 127-81
 Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-1.
 Własne laboratorium zębów sztucznych i koron porcelanowych
 LEK-DENT. ZADZIEWIA

Matki!
 zapisujcie
 swe
 niemowlęta
 do
**KROPLI
 MLEKA**

Polska. Złota Jesień

W KOLUMNIE.
 Pensjonat CARLTON pod kierownictwem p. Edwarda
 Epstein, willa położona w sosnowym lesie, kanalizacja
 elektrycznie oświetlona; pokój kąpielowy, kuchnia
 kwintna, na żądanie dyetetyczna. Telefon, Kolumna
 192-10.

**FABRYKA NAPIÓW GAZOWYCH
 I SPRZEDAŻ LOKALNA**
R. FRIEDWALD
ul. PIŁSUDSKIEGO
 tel. 190-48.
 Zamówienia na napoje gazowe przyjmujemy
 cały dzień.
 Szybka i solidna obsługa.

**SZYJE WYKWINTNIE
 BIELIZNĘ MĘSKĄ**
 po cenach bardzo niskich.
 Przyjmuję również wszelkie
 reperacje
ul. 6-go Sierpnia 76
 m. 16, III p.

Młody człowiek
 energiczny obeznany z prowadzeniem
 ksiąg fabrycznych poszukiwany. Oferty
 sub. „Energiczny” do Biura Ogłoszeń
 Fuksa, Piotrkowska 87.

Lokale

- W WARSZAWIE do wynajęcia salon i sypialnia komfort. umebl. ewtl. utrzymanie przy kultur. izr. rodzinie. Telefon Warszawa 2.32.35.
- POKÓJ umeblowany do oddania, ulica Legionów 48, fr. II p. m. 5.
- 3 POKOJE z kuchnią z wygodami do wynajęcia od zaraz, ul. Główna nr. 57, tel. 201-64.
- LOKALE handlowe natychmiast do wynajęcia, Narutowicza 44, tel. 101-34.
- POKÓJ umeblowany z łazienką dla solidnego pana do wynajęcia. P. O. W. 6 m. 12 od godz. 9 do 17-ej.

Rozmaite

- KELNERKI i kawiarki rutynowo szukiwane. Zgłoszenia „Plus” kowska 55 od 15-ej do 17-ej.
- MOTOCYKL angielski prawie tania sprzedam, Leszczyński, Zgłoszenia 192-10.
- DYSKRETNE kojarzenie małżeństw sierach inteligencji skutecznie „Iha”, Wólczańska 19/2. Zgłoszenia 20.
- ANGIELSKIEGO udziela rutynowo pedagog Zygmunt Piotrkowski, ul. 45, m. 11. Tel. 255-10. Lekcja 20.
- ZAGINAŁ kwit kaucyjny Eltona na nazwisko Rywki Lajl Opolonia skiego 49.
- SKRADZIONO blanko weksel na z żyrem Rudolf Utz, ostrzegam byciu takowego, Rudolf Utz.
- INTELIGENTNA wykształcona zajmie się dzieckiem od zarządzenia do Republiki pod „Zarządzenie”
- MASZYNA do pisania nowa niemal okazjnie do sprzedania. Oferty publiczne pod „Maszyna”.

KAPELUSZE DAMSKIE
 na sezon bieżący
 poleca Salon Mod
„HELENA”
 Zawadzka 9
 Wejście p. bramę

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-000.

**PRENUMERATA
 „REPUBLIKI”**
 w Łodzi zł. 4.—, za odnośnienie do domu
 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową
 w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Ex-
 press” w Łodzi z odnośnieniem do domu
 zł. 7.— miesięcznie.
 Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronka tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.
 CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajnie 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisywe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględnione o ile wniesione będą najpóźniej w czwartek tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.